

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 187. szám.
Péntek, 1937. augusztus 20.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Kölcsön-flotta

Amerika hat darab hadihajót adott kölcsön Braziliának. Hull külügyi államtitkár ezt a nagyon furcsa intézkedést — eddig még soha nem történt meg, hogy hadihajókat adtak volna kölcsön — azzal indokolta, hogy Amerikának kötelessége a délamerikai államokat segíteni abban a törekvésben, hogy védekezhesse nek a nyersanyagokban szegény államok hódító elgondolásaival szemben.

Mindenesetre kissé homályos ez a kijelentés és mindenesetre lehetőséget ad mindenféle gyanu feltámadására. Melyek azok az államok, amelyek nyersanyagokban szegények és amelyek erejétől, hatalmától egy olyan országnak, mint Brazília, félni kell? Az amerikai politika minden védelmi rendszere egy japán támadás elhárítására készült. Japán azonban nem igen fenyegeti Braziliát és semmi sem bizonyítja inkább, hogy nem Japánnak szól ez a furcsa külügyminiszeri kijelentés, mint az, hogy Japán nem is reagál rá. Különös módon Berlinben szisszentek fel a washingtoni szavakra. Berlinben tiltakoznak az ellen, hogy Washingtonban úgy képzeljék, mintha Berlin valamilyen erőszakos módon akarná valaha megszerezni a braziliai nyersanyagokat és általában a délamerikai nyersanyagokat. Mert most már nemcsak Braziliáról, hanem Délamerikáról van szó, miután a washingtoni külügyi hivatal hivatalos jelentést adott ki, hogy nemcsak Braziliának, hanem minden délamerikai államnak kölcsönadja hajóhada egy részét, hogy ezek az államok védekezhesse nek a nyersanyagokra éhes országok ellen. A német külügyminiszerium félhivatalos közleményében erre megállapítja, hogy itt tulajdonképpen nem a délamerikai nyersanyagoknak megvédéséről, hanem a pánamerikai gondolatnak a megvalósításáról van szó. A Deutsche Diplomatische Correspondenz, amely már rég szakított a régi diplomácia hüvös és fölényes hangjával, azt írja, hogy az amerikai politika a Monroe-elvek palástul használja fel a pánamerikai gondolat szolgálatában és egy távolfekvő politikai cél érdekében nem riad vissza attól sem, hogy Németországot meggyanúsítsa. Teljesen világos képet kapunk a német idegesség okáról, ha tovább olvassuk a Deutsche Correspondenz fejtegetéseit, amelyekben az áll, hogy Németország csupán a normális gazdasági forgalomban gondoskodik nyersanyagszükségletének fedezéséről Délamerikában és semmiféle okot nem adott arra, hogy a német kereskedelem délamerikai munkáját annyira gyanuba vegyék, hogy hadihajókkal kelljen védekezni ellene.

Érdekes kissé megnézni a pontos adatokat. Németország hetvenhétmillió márka értékű árut, többnyire kávé, dohányt, bőrt importált Braziliából és a braziliai export harmadik helyén Németország áll. Uruguay 29 millió márka értékű árut exportált Németországba, az importja 12 millió márka volt. Argentína 152 millió márka értékű árut exportált és 87 millió márka értékű árut importált. Chile 26 millió márka értékű exportjával szemben 12 millió márka volt az import. Bolívia alig jön számításba. Peru 19 millió márka értékben exportált Németországba. A középamerikai államok kereskedelmi forgalma Németországgal általában igen csekély, ezeknek az államoknak exportja legnagyobb részét az USA-ba irányul és importszükségeiket is onnan fedezik.

A számok, akármennyire ártatlanok is,

Váratlan szenzáció a külpolitikában:

Megszakadt a diplomáciai viszony Portugália és Csehszlovákia között

**A prágai kormány egyik intézkedése idézte elő a szakítást
A szovjet kezét sejtí a háttérben a portugál sajtó**

LISSABONBÓL jelentik: A nemzetközi politikai életnek váratlan szenzációja van. A portugál kormány ugyanis megszakította minden diplomáciai kapcsolatot Csehszlovákiával. Az intézkedésnek az az oka, hogy a csehszlovák kormány nem engedte meg azoknak a hadianyagoknak a kivitelét, amelyeket a lissaboni kormány egy csehszlovákiai fegyvergyárnál rendelt meg. A prágai kormány azzal indokolta meg eljárását, hogy a kiviteli engedéllyel érzékenyen megszegné a spanyol benemavatkozási ügyben vállalt kötelezettségét.

A spanyol benemavatkozási szerződésre hivatkozik a prágai kormány indokolása

A portugál kormány hivatalos közleményt adott ki a Csehszlovákiával történt konfliktusról és ebben részletesen ismerteti azokat az okokat, amelyek a diplomáciai viszony megszakítására vezettek. A közlemény szerint a portugál fegyverkezési terv végrehajtása során a portugál kormány nagyszámu gépfegyvert rendelt a csehszlovák állam tulajdonát képező hadianyaggyárnál. A szerződés már meg volt kötve, amikor

a prágai kormány váratlanul kijelentette, hogy a spanyol benemavatkozási egyezmény szerint a szállításról nem lehet szó.

A portugál kormány a váratlan lépésre azzal válaszolt, hogy a prágai kormány által felhozott ok nem jöhet tekintetbe, minthogy Portugália maga is tagja a semlegességi bizottságnak. Ekkor már nyilvánvalóvá vált, hogy a gépfegyverek szállításának letiltása mögött más okok és más hatalmak állanak. Ezek a hatalmak akarják megakadályozni a portugál fegyverkezést. Lissabon és Prága között tárgyalások indultak meg, amelyek során más kijelentést tett az ügyben a csehszlovák miniszterelnök és mást a csehszlovák külügyminiszter.

Végül is a csehszlovák kormány a csehszlovák fegyverkezés fokozott szükségleteivel indokolta meg a kiviteli engedély megtagadását.

Portugália mindent megtett, hogy Csehszlová-

kiával baráti viszonyt tartson fenn, nemzeti öntudata azonban nem tűri meg az ilyen baráti kapcsolat fenntartását.

Prágai jelentés szerint a portugál kormány felkérte Olaszország prágai követét, hogy a csehszlovák—portugál diplomáciai kapcsolatok megszakítása következtében vállalja el Portugália csehszlovákiai érdekeinek védelmét.

Az olasz kormány erre már felhatalmazást is adott a prágai diplomáciai képviselőnek.

Az illetékes prágai körök erélyesen cáfolják azokat a portugál sajtóban megjelent közleményeket, amely szerint

Oroszország befolyásolta volna a csehszlovák gyárat, hogy ne szállítsa a megjelölt időpontra a Portugália által megrendelt fegyvereket. Ebben az időpontban a csehszlovák hadsereg részére gyártottak új típusú gépfegyvereket és ezért nem tudták a megrendelést leszállítani.

A németországi politikai körökben, nagy szenzációt keltett a csehszlovák és portugál diplomáciai viszony megszakítása. A német lapok hasábos cikkekben az első oldalon számolnak be arról, hogy miért történt a diplomáciai viszony megszakítása. A portugál kormány elhatározását indokoltnak minősítik,

van, ami nagyon kevés, mert egy négyzetkilométerre öt ember esik, mindössze 48.000 főnyi a hadserege. A többi délamerikai államoké még kisebb. Paraguay hadseregének létszáma kekszámban 3000 ember, Uruguayé 6000, Argentiniáé 37.000, Chiléé 20.000.

A lélektani motiváció itt van: az abessziniai példában. Ha Olaszország elfoglalhatta Abessziniát csak azért, mert szüksége volt nyersanyagra és mert Abessziniának nem volt elég nagy és elég modern hadserege, holnapután Németország, vagy Olaszország, — a német újságok úgy mondják, hogy az amerikai külügyi államtitkár nyilatkozata Olaszország és Németország ellen irányul, — elfoglalhatja Braziliát is, mert hiszen minden azon mulik, hogy ki az erősebb. Így lehet megérteni azt a furcsaságot, hogy Amerika kölcsönadja hadihajóit.

Politikai szenzáció a velencei filmkiállításon:

Egy német film kibékülésre hívja fel a franciákat, a békeszóatra filmmel válaszolnak franciák is

Velencéből jelentik: Politikai izü eseménye van Velencében a nemzetközi filmkiállításnak, illetve filmversenynek. Tegnap este 2500 főnyi nemzetközi közönség jelenlétében bemutattak egy új Ufa-filmet, amelynek címe „Patrioten”. A film, amelynek főszerepét Lida Baarova játssza, sem művészi, sem irodalmi szempontból nem jelent különösebb élményt. Átlagosan jó a rendezés és a játék.

A meséje egyenesen primitív. Arról szól, hogy egy német repülőgépet a világháborúban lelőnek a franciák. A gép francia területre zuhan le és a pilótatiszt elve megmenekül. A német frontra akar jutni, de miután megsebesült, nem sokáig bírja a bujkálás fáradalmait és összeesik az uton. Egy francia vándorszintársulat akad rá és gondjaiba veszi. A színigazgató leánya ápolja a fiatalembert, aki nem árulja el kilétét. A leány halálosan belészeret, de később a szintársulat előtt a kémkedés gyanújába kerül a tiszt. A nő kérdőre vonja a rejtélyes idegent, aki most már megmondja, hogy ő német tiszt, azonban nem kém. A francia leány jelentést tesz a francia katonai hatóságoknak és amitől a leány feljelentésével meg akarta óvni, éppen az következik be: rögtönítélő bíróság elé állítják, a leány vallomása azonban megmenti. A hadbíró nagylelkű és igazságos ítéletet hoz s felmenti. Hadifogoly lesz, bevallja a leányt, hogy szintén szereti és azzal válnak el egymástól, hogy ez a borzalom nem tarthat már sokáig és a háború után egymáséi lesznek. A német tiszt magához öleli és ő is azt mondja, hogy el kell jönni a békének, mert különben elpusztul minden, ami szép és jó van a földön.

A közönség olyan feszült figyelemmel nézte végig ezt a filmet, hogy az előadást akkor sem hagyták el, amikor esni kezdett az eső, pedig szabadtéri nézőtérrel mutatták be. A közönség tudni akarta, hogy mi lesz a végső akkordja a francia és német hazafiság drámájának. Azoknál a jeleneteknél, amelyekből nyilvánvalóan kiütközött a francia-német kibékülés tendenciája, a közönség tüntetően tapsolt. A bemutatóelőadás után a nemzetközi előkelőségek csoportokba verődtek és rendkívül élénken tárgyalták a német film békés és határozottan francia-barát célzatát. A német és francia alakok egyformán hazafias érzések és nagylelkűek és azt a gondolatot szol-

gálják, hogy a két nagy nemzet nacionalizmusa sokkal inkább a megértést és a teljes megkibékülést kellene hogy szolgálja, mint a gyűlölködést és az egymás leigázásának tradícióvá vált gondolatát. A film tomboló sikere, a taps és lelkesedés a német közeledésnek, a békejobbnak szolt, amit ezen a filmen keresztül nyújt a német nép a franciák felé.

Lehnich német birodalmi miniszternek, a német filmügyek legfőbb intézőjének igen melegen gratuláltak ehhez a filmhez. Sok szó

esett a bemutatón arról, hogy a német „film-békeüzenet” a napokban nyilvánosságra kerül és ugyancsak a filmverseny keretében a francia „filmválasz”. Mikor a franciák megtudták, hogy a németek egy olyan filmet gyártottak, amely beillik valóságos békeüzenetnek, rögtön nekiláttak egy hasonló tárgyú film gyártásához és megcsinálták a „Nagy ábránd” című filmet, amelynek bemutatására rövidesen sor kerül ugyancsak Velencében. A film szintén állásfoglalás a francia-német közeledés mellett. Így érthető az a lázas izgalom, amellyel ezt a premiért várják.

A „Patrioten” feltétlenül nagy szolgálatot tett a német-francia közeledés ügyének. A történelemben már volt rá éppen elég példa, hogy a művészi és irodalmi irányzatok nagy politikai hangulatváltozásokat idéztek elő.

Maximálni fogja a kormány a belföldi tűzifa árát

Bucurestiből jelentik: A közelgő téli idény egyik legnagyobb gondja ebben az esztendőben bizonyára a téli faszükséglet beszerzése lesz. A tűzifa ára éveken át szinte teljesen változatlan volt. Az utolsó esztendőben azonban a tűzifa ára vagononként átlagban 2000 lelei emelkedett, amely ár a hazai fogyasztókörzéstől és vásárlóerejétől viszonyítottan kibírhatatlan. Szakkörök szerint ez az áremelkedés kizárólag a spekuláció büne. Tény az, hogy külföldi viszonylatban és a világpiacokon a faárak emelkedtek, de sem a tűzifa árak, sem pedig a termelési költségek nem nőttek úgy meg, hogy a belföldi piac 2000 leies vagononkénti felárát indokoltá tenné. Éppen ezért kormánykörökben arra gondolnak, hogy a tűzifa árát maximálják. A hazai fatermelés a fa javarésztét külföldre adja el és a belföldi fogyasztás a külföldre eladott mennyiségnek csak elenyésző százaléka. Tekintettel arra, hogy a fatermelés a külföldi eladásokon jól és eleget keres, igazságos és méltányos, hogy a belföldi piacon elégedjék meg alacsonyabb árakkal. Az idevonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak és így a maximális ár meghatározását és annak megállapítását még nem ismerik.

Angol lobogó mögé rejtőznek a szovjet hadiszer-szállító hajói

Erélyes intézkedéseket hozott az angol kormány, az angol hajózás érdekeinek védelmére, a Földközi-tengeren

Londonból jelentik: Az angol kormány utasította az angol tengernagyi hivatalt, hogy a Földközi-tengeri angol hajózást az angol hadihajók minden eszközzel védelmezzék meg és biztosítsák. A Times dicséri az angol kormány elhatározását és szücségesnek tartja, hogy az angol hajózás szabadsága minden eszközzel biztosított legyen a tengeren.

A Daily Mail ezzel a hírrel kapcsolatosan leír egy esetet, amely tegnap éjszaka történt. A gibraltári tengerszoroson ismeretlen cirká-

lók és torpedórombolók haladtak keresztül. A hadihajók elől egy angol kereskedelmi gőzös elmenekült az afrikai partokon levő Matufu kikötőbe, ahol a gőzös bevonta az angol zászlót és kitzte a spanyol köztársasági lobogót. Közli a lap a gőzös nevét is: a hajót „Albertho”-nak hívják és az szovjet-hadianyaggal volt bőven megrakva. A Daily Mail ezeketán felteszi a kérdést, vajon az ilyen hajókat amelyek jogtalanul tüzték ki az angol lobogót, szintén védelmébe fogja-e venni az angol hajóhad?

Rosina szerelme

Írta: LOUIS RENÉ-BAZIN

A két leány virágot szedett. Mikor elértek a fákig, ahonnan a sűrű lombokon keresztül látni lehetett a tengert, Rosina felegyenesedett, karjában a nagy csomó virággal:

— Claire, nézd csak, — mondta — az ott Bruno a bárkájával.

— Hogyan tudod ilyen messziről megismerni? Micsoda szemed van!

— Hát még a szívem! — nevetett Rosina — azt hiszed, a szívem nem lát jobban, mint a szemem?

Rosina és Bruno évek óta szerették egymást. Családjuk mindig is ismerte egymást és már gyermekkorukban elhatározták, hogy a fiu és a leány majd egymáséi lesznek, ha elérkezik az ideje.

— Egy hónap múlva felesége leszek, — mormogta Rosina és a szemé fölé ernyőlve tenyerét a halászbárka után nézett...

Másnap — vasárnap volt — az egész falu ifjusága találkozott az Aranysziget vendéglőben. Az udvaron az öregek kártyáztak, a tereiben a fiatalok fecsegték, énekeltek és táncoltak. Bruno és Rosina egymás mellett ültek egy padon és nem szóltak. Boldogok voltak, hogy egymás közelében lehetnek. Mikor vége volt a táncnak, egy zenész odakiáltott Brunonak:

— Hé, Bruno, most te következél. Énekeld el, hogy „Ketten a bárkán.”

Bruno előbb huzódózott, azután kérdő pillanattal vetett Rosinára, amikor a leány mosolyogva bólintott, felkelt és a zongora elé állt. De ugyanabban a pillanatban nyílt az ajtó és néhány idegen vendég érkezett. A korcsmáros mingyárt helyet ma-

tatott nekik és Bruno énekelni kezdett. Két nő és egy férfi voltak az idegen vendégek és az egyik olyan szép nő volt, hogy Bruno kénytelen volt odanézni. Kissé nyers, de éroes zengő hangja volt és kedvenc dalát még sose énekelte olyan szépen, mint ma. Az idegen nőre szegezte szemét és hangja megtelt érzéssel, tüzzel, melegséggel. A nő zavartan sűtötte le szemét, mert Bruno szép volt erőteljes fiatalágában.

Rosina elragadtatva nézte szerelmesét, de hirtelen elsápadt. Észrevette, hogy Bruno nem veszi le szemét az idegen asszonyról. Lehunyta szemét és ekkor szörnyű kép jelent meg előtte: Bruno, amint egyedül ül az idegen asszonnyal éjszaka bárkájában, holdfénynél, kéz a kézben, egymás fölé hajolnak... felsikoltott és a mellette ülő Claire karjai közé ájult.

Hamar felocsótlák. Bruno is odasietett és gyöngéden megsimogatta arcát, de Rosina eltasztotta. Claire karjába kapaszkodott:

— Te maradj itt, — mondta Brunonak — egyedül akarok lenni. És ketten Claire-rel hazamentek. A zene újra játszani kezdett és Bruno arcát kezébe temetve ült az aztalánál...

Két nap és két éjszaka mult el. Rosina nem akart többé találkozni Brunoval. De a harmadik nap délutánján elegáns autó állt meg a falucska terén, a kunál, ahol éppen Rosina és Claire beszélgettek. Az autóban az idegen asszony ült. Megszólította a leányokat:

— Nem tudjátok, hol találhatnám meg Brunót, a halászt?

— Mit akar tőle? — kérdezte Claire támadóan.

— Hallottam énekelni. Szerződést kínálnék neki Párisba, Meggazdagodhatnék.

— Bruno a tengeren van. Csak késő éjszaka érkezik haza. Meg akarja várni?... — tette hozzá

gunyosan Claire.

Az asszony vállat vont, Claire magával vonta Rosinát egy mellékucába. Rosina itt megállt és szívére szoritotta a kezét:

— Nem bírom tovább, — nyögte — nem tudtam, hogy ennyire szeretem.

— De hiszen ő is szeret téged, — kiáltotta Claire — meg is fogja neked mondani mingyárt, ha hazajön a halászbárkáról.

Két órával később ott várta Rosina Brunót a mólón. A veresvitorlás bárka lassan közeledett és Bruno a partra szökkent:

— Nézd csak, Rosina, milyen szép zsákmány. Ma jó napon volt, egyre rád gondoltam és jól ment a munka...

— Mit törődöm én a halakkal, — mondta szenvedélyesen Rosina — ha egyszer már nem szeretsz. Mondd, hát elmész Párisba, azzal az asszonnyal? Ne menj vele. Ne menj Párisba. Mondd, ugy-e, itt maradsz velem.

Bruno egy pillanatra a távolba meredt. A horizonton még vereslett a lenyugodott nap utolsó fénye. Azután megölelte Rosinát:

— Bolond vagy, — mondta gyöngéden — hát még mindig nem tudod, hogy csakis téged szeretlek, senki mást?...

CORSO: 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor
Telefon: 2066.

Errol Flynn, milliók filmbárványának legbravurosabb szerepe:

41. brigád

(Balaklava)

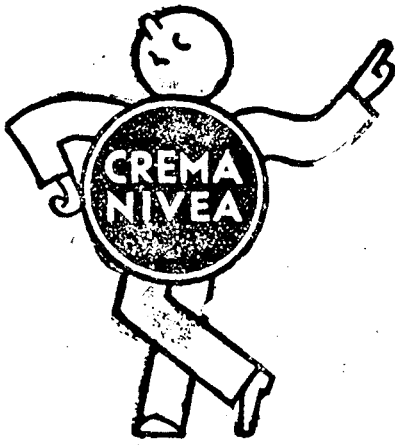
Kertész Mihály filmóriása. Paramount Journal.

Aradon keresik a bécsi „Mercur“-bank betörőit

Hétfőre virradó éjszaka — mint köztudomásu — az osztrák fővárosban levő Mercur-bank Taborstrassei fiókját a legmodernebb betörőszerszámok segítségével kifosztották. A betörők megfúrták a pénztárazet páncélszekrényét és onnan 90 ezer schilling készpénzt, 35 ezer schilling értékű pénztárjegyet és a kasszában levő tekintélyes összeget képviselő pengőt, dollárt, svájci frankot, csehkoronát és fontsterlinget elvitték. A bécsi rendőrség nyomozása során olyan adatok merültek fel, hogy a legmodernebb eszközökkel dolgozó betörők Románia felé menekültek és itt Aradon rejtőztek el.

A rendőrség részéről Iancu Traian rendőrkezes székelyországi razziaát rendelt el az osztrák fővárosi bank kifosztóinak felkutatása érdekében. Egyben a rendőrkezes utasítására rendőrtisztek járták végig az aradi bankokat és ott közölték a Mercur-banktól ellopott schilling-pénztárjegyek számait.

Nem művészet, hogyan énekel

... hiszen előzőleg a bőrét NIVEA-val erősítette!

Beszappanozás előtt a bőrt NIVEA-val jól bedörzsölni. Akkor kényelmesen, fájdalom nélkül és gyorsan lehet borotválkozni és még lehet akadályozni a bőr felpattogását, égését és a bőrhuzódást. Csak a NIVEA tartalmazza az Eucerint, ezt a bőrerősítő anyagot és nincs semmi más, ami „épp olyan jó” vagy talán „még jobb” lenne.

Teljes erővel megindult a háború a Távol-Keleten

Megrohamozták a sanghai-i nincstelenek
az engedményes területek élelmiszerüzleteit

Nemzetközi bonyodalom tenyegét a Jang-tse-kiang japán zárólata miatt

Sanghaiból jelentik: A japán követség magasabb rangú tisztviselői kijelentették a sajtó munkatársainak, hogy augusztus 13. óta szó se lehet arról, hogy Japán és Kína fegyverszünetet kössenek egymással. Ezen a napon ugyanis a konfliktus elveszítette helyi jellegét és most már nem lehet megegyezni a nankingi központi kormánnyal. Elismerték, hogy a kínai csapatok Sanghaitól északnyugatra előnyomulóban vannak, de egyben megállapították, hogy a japánok az összes többi frontszakaszon erősen tartják állásaikat.

A „Stefani“-ügynökség sanghai-i levelezője több órán keresztül figyelemmel kísérte azokat a hadmozdulatokat, amelyeket a kínai és japán csapatok Pun-Dan-Pu-Shi körül végrehajtottak. Megállapította, hogy 30. kisebb-nagyobb japán hadihajó felhatolt a Jengce-Kiang folyó torkolatáig és hogy a japán csapatok hadmozdulatát nagyban megnehezíti a kínai repülőik élénk tevékenysége. A kínai tüzérség az azok körül a vasutvonalak körül helyezték el, amelyek körül a csapatszállítások folynak. Wang-Po-ban egy a szárazföldön, mint a levegőben a japánok fölényben vannak. Itt a japán repülőgépek állandóan nyugtalanítják a kínai hadsereget. A lapudósító nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a japánok hogyan fogják tudni felvonultatni hajóikat és hogyan tudják biztosítani a csapatok szabad partraszállítását.

Visszavert kínai támadás

Kiungan és Woo-Sung között a vasutvonal mentén a japán csapatok nagy támadása van kifejlődőben. Japán jelentés szerint Sanghai körül a japán tengerészkülönítmény visszautasította a kínaiak ellenoffenzíváját és több stratégiaileg fontos pontot foglalt el. A japán tüzérség szétlőtte a quin-san-rodí hidat, a japán hadihajók pedig bombázták Paotung kikötőjét, ahol éppen kínai tartalékosokat hajóztak ki.

A nemzetközi engedményes területen az éhezni kényszerülő kínaiak megrohamozták az élelmiszerüzleteket. Állítólag több japán polgár életét vesztette. A sanghai-i japán főkonzul erősen tiltakozott a szovjetfőkonzulnál az ellen, hogy a szovjetkonzulátus épületéből fényjelekkel tá-

jékoztatják a kínai csapatokat, különösen pedig a kínai tüzérséget.

Angol kormánykörökben hangoztatják, hogy az angol kormány és a sanghai-i kínai hatóságok sohasem gondoltak az angol engedményes területek teljes kiürítésére. Ez az intézkedés jövátételten csorbát ütne Anglia keletázsiai tekintélyén és később Angliának nehéz lenne ismét elfoglalni az elhagyott területeket. Az angol kormány ezért csupán csak az asszonyok és a gyermekek elszállítására gondol, mert a Sanghaiban maradó angol állampolgárok biztonságáról az ottani angol hatóságnak kell gondoskodnia. A londoni kormány utasítására Singaporeból ma újabb angol zászlóaljat indítottak utnak Sanghai felé.

Sanghaiból érkezett jelentés szerint különben a kínai nagy fal mentén a japánok nagy rohama megtorpant. A japánok most Kalgan felé igyekeznek előnyomulni.

A Petit Parisien jelentése szerint a kínaiak most először alkalmazták az emberi kézzel irányított „haláltorpedót”. Ez a lövedék, amely a Sanghaiban horgonyzó „Isuba” japán hadi-

hajót érte, nem légi bomba volt, hanem egy kínai tengerész által irányított torpedó. A torpedó a robbanás pillanatában darabokra tépte a kínai katonát.

Itt írjuk meg, hogy a kínai hadvezetőség 10 teherautón akarta átcsempészni a nemzetközi engedményes területen a csapatait. Amikor a tehergépkocsikat feltartóztatták, kijelentették, hogy sebesülteket szállítanak. Miután megállapították, hogy jól felfegyverzett kínai katonákat és nem sebesülteket szállítanak a tehergépkocsikon, az amerikai tengerészek, akik az engedményes területet őrzik, megakadályozták a katonák átcsempészését.

Az idegen konzuli testületek elutasították a japán kormány kérését, amelyben felhívták a figyelmet arra, hogy az Uanpu folyó torkolatától, a Yangtse folyón szüntessék be a hajózást, Sanghai és Wusung között valószínűleg hadműveleteket készítenek elő.

Az elutasító válasz után a japánok tudomásul hozták, hogy egy admirális hajót bízták meg, hogy megakadályozzák a folyami hajózást. Nemzetiségre való tekintet nélkül megállítanak minden folyami hajót. A japánok erélyes rendelkezése valószínűleg nemzetközi bonyodalmat fog előidézni.

Forradalom Nankingban?

Tokióból jelentik: A japán haditengerészet vezetésége közölte, hogy japán repülőgépek bombázták a nankingi lőporraktárt. A megállapítások szerint a raktár légberepült.

Párisból jelentik: A párisi japán követséghez Nankingból érkezett jelentések szerint, amelyeket más hatalmak párisi konzulátusai szintén megerősítenek, Nankingban forradalom tört ki, amelynek következményei állítólag komolyak.

Kutyák kaparták ki

a gyermekgyilkos aradmegyei anya
áldozatának tetemét

Az Aradmegyében lévő Pleșcuța községben megdöbbentő gyermekgyilkosságot fedeztek fel. Még az elmúlt hónapban történt, hogy Raifaia Jeza meggyilkolta újszülött gyermekét és a csecsemő hulláját Talaz község határában egy szénaboglya tövében elásta. A gyilkosságot azonban csak hetek múlva fedezték fel. Az oszlásnak indult gyermekhullát a kutyák kikaparták: a telek tulajdonosa elszörnyedve látta, hogy a házörző ebek egy gyermekhulltestet marcangolnak.

A gyilkosság felfedezése után a csendőrség megindította a legerélyesebb nyomozást, hogy a gyilkost kézrekerítse. Rövidesen megállapították, hogy a gyilkosságot nem követelhette el más, csak az újszülött anyja. Raifaia

Jezát letartóztatták és a csendőrségre kísérték, ahol a vallatás során beismerő szörnyű tettét.

A csendőrség a beismerő vallomás után telefonon tett jelentést az aradi ügyészségnek. A gyermekgyilkos Raifaia Jezát őrsről őrsre kísérve hozzák be a helyi ügyészségi fogházba.

URANIA Kétsős műsor! Ötösös helyárrakkal!

I. Város törvény nélkül

Miriam Hopkins és Edward Robinson. Egy viágváros kelatkezése. Film toli izgalommal és a. erelemmel.

6.30 és 8.30 órákor!

II. Az utolsó mohikán

Henry Winkson és Randolph Scott.

Cserépkályha átépítését, tisztítását és javítását **olcsó árban** vállalja:
Bulev. Regina Maria No. 9., Neuman-ház, I. emelet.

„CERAMICA“ kályhas cég,
(SZILAGYI) 3612

Hollywood igazi képe

Hollywood. Hollywood csak fogalom, de nem realitás. A Hollywood nevet az amerikai hatóságok, Los-Angeles egy telefonállomása számára becéző névül találták ki, ennyi az egész. A filmszillagok, akik a laikusok elgondolása szerint Hollywood utcáin sétálnak, ezt nem is teherik, mert Hollywood nincs. Különbözik is csaknem valamennyi filmsztár Beverly Hillsben lakik, amely igazi várossá rőtt. Viszont Beverly Hills is csak külvárosa a nemlétező Hollywoodnak.

A „falucska“

A „rég megtelepültek“, tehát azok, akik legalább két esztendeje laknak itt, Beverly Hills-t nevezik „a falucska“-nak.

A valamennyi történelmi és kieszelt stílusban, romantikusan díszletezett bungalowok e nagy csoportosulásában a filmmetropolis arisztokráciája lakik. Ezeknek a lovagváraknak, spanyol várkastélyoknak és svájci házaknak homlokzatai mögött laknak a filmszillagok, a gyárosok, a rendezők. Itt laknak azért, mert itt szép, nem pedig azért, mintha olyan közel volnának a stúdiók. A stúdiók el vannak szórva mindenfelé és ennek a filmországnak a lakosai sokszor egy évig tartó autózás után jutnak munkahelyeikre.

Beverly Hills a régi Hollywoodtól egy fontos szempontból különbözik: Itt súlyt helyeznek a kultúrára. A filmársaságok „publicity departmentjei“ a filmnek a szociológiára való befolyásáról beszélnek, naponta nehéz tudományos ágyukat vonultatnak fel és a vezető pszichológusok szakkifejezései a filmprodukciónak hivatalos szótárához tartoznak. Legérdekesebb mégis talán az, hogy a fiatalosság válságos, vagy vélt kívánságaira teljes tekintettel vannak.

Vége már a jó időknél, mikor a filmrendezői társaságának szélén heverve találták Hamlettel a kezében, ezt kérdezve:

— Ez a Shakespeare, vagy hogy is hívják, nem ért megint valami kitűnő új darabot? És már nem Fairbanks Douglas senior az egyetlen ur, aki tudja, hogy kell viselkedni. Egyszóval: Hollywood — Beverly Hills kulturát kapott.

A színes film prófétái

Hollywood a kulturális kérdések ránti nagyobb fogékonyság mellett hű maradt a technikai fejlődés iránti érdeklődéshez.

Mig a hangosfilm uttorói a Warner Bros voltak, addig O. Selznick David, az ismert gyáros a színes filmért lépett sorompóba. A színes technika hívei azon a helyes véleményen vannak, hogy filmjeik csak akkor lehetnének értékesek, ha a közönség elfelejtene, hogy tarka-filmek. Ugy látzik, hogy ezt a célt el is érték.

A próféták minduntalan hangoztatják, hogy három év múlva már csak tarka film lesz.

Selznick maga hatalmas dollármennyiséget fektetett két legközelebbi filmjébe.

Mind a kettő színes-film. A második film női főszereplője még nincs kijelölve. Chaplin Charlie felesége, Goddard Paulette-tul sokat kért s ezért Selznick arra gondol, hogy társának feleségét, Mrs. Whitney Jockott lépteti fel.

Mig egy esztendővel ezelőtt a színes filmzés valamennyi résztvevőre rettenetes erőfeszítést jelentett, ma már a technikai eljárás annyira egyszerű lett, hogy a színes-film előállítására nem különbözik a fekete-fehér film előállításától. Ma nem hallani emberekről, akik drapériákat állítanak fel és felkiáltanak:

— Pompás színek ezek! Csak arra vagyok kíváncsi, hogy fognak kijönni a filmen?

Mikor March Frederich és Lombard Carole egy jacht fedélzetén forgatnak egy filmet, semmi sem árulja el, hogy színes filmfelvételekről van szó. Gyorsan és simán folyik le az egész.

Az „orgiák“ — mesék

A híres hollywoodi orgiák csak kitalálások, a hírek erősen túlzottak. Egy büns Babelről szó sem lehet. A csillagokat nagyon is igénybe veszik hivatásuk s megfeszített munkájuk mérsékletes, csaknem nyárszolgári életmódot követel.

A legkicsapongóbb orgia, melyet e cikk írója látott, egy társas összejövetel volt Warwick Lordnál, a Paramount-tal kötött szerződésének megünneplésére. Olyan volt az egész, amilyen egy születésnap ünnep szokott lenni egy angol arisz-

tokratánál: becsületes, feszes, letompítottan vidám.

A cikk írója csaknem minden este hivatalos volt egy csillaghoz, vagy egy rendezőhöz. Jól ettek, de egyáltalán nem tékozlóan. Feltűnően keveset isznak, hogy megtartsák a formákat s ne terheljék meg a fejet. Csaknem minden filmmembernek van saját mozija s étkezés után nem morkát szolgálnak fel, hanem egy új filmet mutatnak be, vagy részleteket egy készülő filmből.

Vikendre mindenki Catalina Islandra megy a jachtján, a Wrigley rágógummi- király birtokában lévő paradicsomba. A cikk íróját Carnett Tay vitte Catalina Islandra Athene nevű motorjachtján, amely Colman Ronald vitorlás hajója mellett vetette ki a horgonyt. Colman vendége viszont Hume Benita volt.

Amerika új rádiómetropolisza Hollywood

Uj, hogy Hollywood mellékesen Amerika rádiómetropoliszává is fejlődött. Newyork a második helyre került. Az oka ennek az, hogy sehol egy helyen annyi híres színész össze nem gyűlt, mint itten.

A rádió szerződési filmsztárokat s a film a rádiócsillagokat. Ennek az évnek a végére Hollywoodnak 34 főleadója lesz. A Columbia és a National óriási stúdiókat építenek, amelyekben minden szükséges helyiség meg lesz a távolbalátásra. Már valamennyi filmszillag állott a mikrofonok előtt, csak négyen vonakodnak fellépni a rádióban: Chap-

lin Charlie, Garbo Greta, West Mae és Temple Shirley. Chaplin és Garbo azért, mert csak meghatározott mértékű propagandát akarnak, West és a kis Shirley pedig magasabb tiszteletdíjat kértek, mint amennyit felajánlottak.

Kacsák

Hollywoodról sok kacsa kerül napvilágra. Néhányat ezennel megcáfolunk.

Garbo Greta nem halott és nem testvére helyettesíti. Barátnője, Viertel-Steuermann Salka erősen megcáfolta ezt a képtelenséget.

Temple Shirley nem harmincesztendő, öreg liliputi hölgy. A cikk írója csokoládét ivott nála. Legalább huszonegy esztendővel fiatalabb s nem liliputi hölgy, hanem elragadó gyerek.

Gable Clark nem nagypapa, hanem ex-mostoha nagypapa, Akinek kedve van hozzá, számtsa ki, mint lehetséges ez.

Az új adók

Az új adók olyan magasak, hogy Astaire Fred és Powell William újabb szerződésükben nem fogadták el tiszteletdíjuk emelését. A többlet ugyanis teljesen az adóhivatalé lenne, sőt ráfizetnének, mert magasabb kulcs szerint kellene adójukat fizetniük.

Több filmszillag megpróbálta kijátszani az adószabályzatot s szerződésüket úgy kötötték, hogy lejárása után tiszteletdíjaik nagyobbik részét „ajándék“ címén fizetetik ki. De a törvény olyan gondos, hogy ezzel a formulával nem lehet kijátszani s így a kísérlet sikertelen lesz.

Ennek ellenére is Astaire Fred és Rogers Ginger nem elégszenek meg azzal, hogy táncolnak és énekelnek — hanem újabb komponálnak is, hogy egy kis zsebpenzt is keressenek.

Színház - Művészet

Rendkívüli érdeklődés nyilatkozik meg a „Gül Baba“ és a „Bob herceg“ szabadtéri előadásai iránt

Lázasan folynak az előkészületek a keddi és szerdai szabadtéri játékokra, amikor a katolikus főgimnázium udvarán Martos-Husza két romantikus operettje: a „Gül Baba“ és a „Bob herceg“ kerül színre szenzációs szereposztásban. A magán-szereplők, az ének- és zenekar megszakitás nélkül munkában van, hogy az előadás művészi színvonalát biztosítsák, de ugyanakkor a technikai személyzet sem ismer fáradságot, hogy a szabadtéri játékok gigantikus színpada, díszletei és világítási berendezése idejére elkészüljön. A közönség máris érzi és tudja, hogy nem mindennapi élményben lesz része, ami a pénztárnál mutatkozó kivételes érdeklődésben is megnyilvánul, amely tény egyébként annak a körülménynek is betudható, hogy a két előadás jegyei elővételben olcsóbbak, mint az előadás napján.

Kedden este a „Gül Baba“ kerül színre, Gábor diák szerepében Krémer Manci, a Timişoara-temesvári és a Satu Mare-szatmári színházak közkedvelt primadonnájával, akit Arad közönsége eddig csak hírből ismer. Leila szerepét Rajna (Reiszfeld) Baby énekl. A gyönyörű hangú és megnyerő megjelenésű fiatal művésznő Gelinek Lotte tanítványa. Első aradi fellépése nagy és kellemes meglepetés lesz. A címszerepet Kozma Hugó játssza. Mujkó cigányt a népszerű komikus, Szabadkai Miklós, mint vendég, Zulejkát Gömöri Emma, Ali basát Szabó Gyula, Mujkónét L. Kemény Jucl. A zenekart Malek karnagy tanítja és Csányi vezényli. Az énekhar zömét a Gutenberg dalárda énekesi és énekesnői adják. Szenzációs lesz Berecz Pipi balettbetéje is. A díszletek Olasz Lajos művei, a színpad építése Czirkó díszletmester vezetésével folyik.

Szerdán este a „Bob herceg“ kerül bemutatásra, a címszerepben Arad kedvencével, Gábor Marával, akinek ez az utolsó fellépése, mert szeptembertől más társulathoz szólítja a szerződése. Annet Kré-

mer Manci énekl. Két szerepben két primadonna. Szabadkai Miklós, Gömöri Emma, Horváth László, Kozma Hugó, Lukács, Bácskai, Kun Dezső, Flora, stb. játsszák a „Bob herceg“ jobbnál-jobb szerepelt. Az előadásokat az ismert színgazgató Szabadkai József rendezi.

Az elővételi pénztár mindkét előadás jegyét árusítja a téli színháznál, 70, 50, 30 és 15 leies áron. Minden jegyhez még 8 lei bélyegilleték jár. Elővételben a jegyárak 65, 45, 27 lei. Mindenkinek érdeke tehát, hogy idejében biztosítsa jegyét, mert olcsóbban jobb jegyhez jut és elkerüli az esti nagy tolongást.

„Csoda a hegyek között“

MOLNAR FERENC

csodálatosan szép legendájának bemutatója

augusztus 21-én és 22-én

a

Nyári Szinkörben

Főszerepben:

Id. SZENDREI MIHALY

Jegyek elővételben:

a színházi jegypénztárnál válthatók.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Fawzi Bey Al Kaoukij, Palesztina első számú közellensége

Miatta osztják három részre a Szentföldet

Jaffából jelentik: Minden újságolvasó értesült a palesztinai bonyodalmakról, amelynek oka állítólag az, hogy Anglia három részre akarja felosztani Palesztinát. Egyik rész a zsidó telepeseké, a másik az arab őslakosságé lenne, a harmadik rész pedig megmaradna hivatalosan angol területnek. Ennek a felosztásnak állítólag az az oka, hogy a szentföldi zavargások napról-napra nagyobb méreteket öltenek.

Ez ellen pedig csak úgy tud védekezni Anglia, hogy az angol palesztinai területen kívül két önálló államalakulást létesít.

Ugyanis a multban, ha történtek is összeütközések a zsidók és az arabok között, az angol helyőrség huszonnégy óra alatt rendet tudott teremteni. De a szervezett arab törzsek ez idén olyan nagyarányú rohamot intéztek az angol helyőrségek egyes osztagai ellen, hogy az angolok kénytelenek voltak a királyság területéről nagyobb csapatokat a Szentföldre összpontosítani.

Ennek ellenére sem sikerült a szentföldi arabok mozgalmát a mai napig teljesen elnyomni. Napról-napra megújuló támadások zavarják az angolokat,

akik már alig tudnak védekezni, mert ezek a támadások nem mindennapi katonai tudást bizonyító haditervek szerint történnek. A támadásoknak háttérében Fawzi Bey Al Kaoukij áll, akit az angolok Palesztina elsőszámú közellenségének tartanak. A kalandor volt ugyanis az, aki személyes varázsával megszervezte az eddig szétszórtan élő harcias törzseket. Megtámasztotta őket a katonai szaknyelven találkozási harcnak nevezett háboru titkaira.

A zseniális kalandor hónapok alatt valószínűleg hadsereget toborzott össze és ezzel rendszeres hadjáratot folytat nemcsak a zsidók, hanem az angol helyőrség ellen is.

Fawzi Bey 38 éves, középtermetű, sötét-haju, jellegzetes kalandor, aki ellenállhatatlan varázserővel vonzza magához a nőket és a kinek parancsát vakon teljesítik a férfiak. Szíriának Tarabulús nevű városában született. Középiskolai elvégzése után mint török állampolgár a sztambuli tisztképző iskola növendéke lett. A világháborúban, mint török főhadnagyot többször kitüntették. A leszerelés után visszatért hazájába, az akkor már francia fennhatóság alatt álló Szíriába, ahol az ottani rendőrség kötetlékébe lépett és mint annak titkos ügynöke működött.

Fawzi évekig mint fehérember-gondolkodású egyén végezte szolgálatát. Élénken részt vett a franciák társadalmi életében.

Csak később derült ki, hogy őseitől örökölt ösztönrel gyűlöli a hazájába betelepített fehér idegeneket.

1925-ben, amikor Szíriában Atrash szultán fellázította arabjait a francia elnyomók ellen, nyílt színt vallott ő is. Azonnal csatlakozott néhány bizalmi emberével a szultán csapatához és valóságos lelke volt a lázadó csapatnak. A franciákkal folytatott harcokban azonban olyan vérszomjasságot tanúsított, hogy még a lázadást vezető szultán is megalkotta és ellene fordult. Damaskusban ok nélkül

hetven franciát mészárolt le.

A lázadás leveretése után Fawzit halálra keresték a francia katonák, de a hazájukért harcoló arabok hőse nyomtalanul eltűnt a sivágtában.

Röviddel később Hedjasban bukkant fel, mint Ibn Saud király bizalmas katonai tanácsadója. Ibn Saud később azonban, amikor Fawzi ellene is forradalmat szított, mert barátkozott az idegenekkel,

halálra ítélte.

A kalandor azonban innen is továtűnt az

öt rajongásig szerető arabjainak segítségével. Azután Bagdadban, mint a tisztképző iskola tanára tűnt fel. Erre az állására Feisal király nevezte ki, de itt sem állapodott meg. Újabb lázadást szított Ibn Saud ellen és amikor azt leverték, Abessziniába szökött, nagy szükség volt katonai tudására. Itt is kitüntette magát,

ugyszólván egyedül hajította végre az abesszín hadsereg modernizálását.

Amikor az olaszok elfoglalták Abessziniát, újra nyomaveszett.

Most Palesztinában a Nabrus közelében rejtett főhadiszállásáról irányítja a lázadást. Személyének varázsa olyan nagy, hogy pusztán jelenlétével már felláztatja még az eddig békésnek ismert törzseket is. Hatalmának tudatában odáig merészkedett, hogy amikor Dill tábornok a palesztinai angol haderő parancsnoka

ötezer font díjat tűzött ki fejére, a válaszul ugyanannyi díjat tűzött ki a tábornok fejére.

Ő az oka, hogy Anglia a lázadásoknak egyszer és mindenkorai megszüntetésére elhatározta Palesztina három részre való felosztását.

Fawzi Bey Al Kaoukij ma duvadként üldözik az angol katonák, de lehet, hogy nevét hőskölteménybe foglalják holnap az arabok...

Az angolai német újságírókiutasítások háttérére...

NÉMET KÉMEK

készítették elő az ír királyellenes merényleteket Belfastban

Szabotázs-előkészítők, beugrató ügynökök, besugók működnek újságíró-igazolványok alatt

Londonból jelentik: A „Narodni Politika” című nagy csehszlovák lap, valamint az angol „Star” rendkívül érdekes részleteket közöl arról a nagyszabású kémkedési ügyről, amelyről most a német újságírók Angliából való kiutasítása alkalmából értesült a nagyközönség.

Az angol kémelhárító szolgálat már hosszabb idő óta figyelemmel kísérte három állítólagos német újságírónak a működését és egyre inkább bizonyítottan látta, hogy az újságírói ténykedés csak spanyolfal számukra. Csakhamar meggyőződtek arról, hogy ezeknek az újságírónak a keze benne van azokban a szabotázsokban, melyek néhány angol hadianyaggyárban felütötték a fejüket. Részüik van abban is, hogy egy most elkészült új hadihajó jelentős hiányokat mutat. Kémtevékenységük még abból az időből datálódik, amikor Sir Samuel Hoare volt a tengerészeti miniszter és Hoare volt az, aki felhívta működésükre az illetékesek figyelmét. Egyiküket

azután rajtakapták, amikor egy hajóünnepség alkalmával titokban fényképfelvételeket készített az egyik hadihajón.

A kémelhárító szolgálat később még szenzációsabb felfedezéseket is tett. Megállapították, hogy a német újságíró-kémek szoros összeköttetést tartottak fenn az ír forradalmárokkal és ők szállították azokat a fegyvereket és robbanóanyagokat, amelyekkel VI. György belfasti látogatása során ellene az ismeretes merényletsorozatokot elkövették. Ezután már nem tűrhetett tovább a kémelhárító szolgálat. Ugyanakkor, amikor Woernan londoni német attasé, a szabadságon lévő Ribbentrop helyettese tiltakozást jelentett be a kiutasítás ellen, a berlini angol nagykövetség előterjesztette a Wilhelmstrassen mindazokat a bizonyítékokat, amelyek ezeket a kiutasításokat indokoltá tették. A „Star” ugyanakkor felteszi a kérdést, hogy mi az oka annak, hogy Londonban nem kevesebb mint száz német újságíró működik, holott a német sajtót központilag irányítják, ugyanakkor, amikor a szabad angol sajtónak elég Berlinben tizenkét tudósító is. Megállapítja, hogy a német újságírók nagy része egyáltalában nem forgolódik az újságírók számára anyagot nyújtó hatóságoknál, csupán passport-out-nak használják fel újságírói igazolványukat ahhoz, hogy olyan körökbe is bejuthassanak, ahová egyébként nem juthatnának.

Az angol lap továbbá megállapítja azt is, hogy ezek az „újságírók” hivatászerűen megfigyelés alatt tartották és állandóan fenyegettek a Londonban élő német emigránsokat is.

A német-angol sajtóháborúnak tehát ez a háttéré. A kiutasított újságírók egyáltalán nem újságírók, hanem német kémek, sőt mi több, agent-provokátorok, aki az angol szigetország belső békéjét akarták megbontani.

SELECT: d. u. 5 órától
folytatolagosan
Kettős műsor!

GENERAL: (kortjeste)
9 1/2 órákor

I. HARC A TENGER ALATT.

(Premier.)

Humphrey Bogart, Margaret Lindsay, Donald Woods

II. Tarzan fonsága.

(Repriz.) Johnny Weissmüller, Maureen O'Sullivan.
Heti árak 15 és 21 le

Ujabb repülők indultak

Levanevszky felkutatására

Allítólag rádiójeleket kaptak az eltűnt orosz repülőtől

Londonból jelentik: Levanevszky orosz repülő sorsáról semmi újabbat nem tudni. A sarkvidékhez közelfekvő rádióállomások továbbra is felvesznek gyenge jeleket, amelyek értelmét azonban nem lehet megfejteni. Miután a jelek két napja egyforma módon ismétlődnek, a szakemberek kétségtelennek tartják azt, hogy

az eltűnt repülő keres érintkezést a felvívóállomásokkal.

Egy orosz repülő tegnap teljes sebességgel tartott az Északi-sark irányába, de a kedvetlen időjárás következtében le kellett mondania a vállalkozásról.

Krasnojarszkban befejezték Gratzinsky

pilóta gépének felszerelését, amely holnap indul el a Dickson-sziget irányába, hogy Levanevszky felkutatásában résztvegyen. Gratzinskyvel egyidőben Kazánból startol Golo-win repülő gépével, amelyet különleges dróttalan táviróval szereltek fel.

Az orosz repülónappal kapcsolatban a Pravda megemlíti, hogy az orosz repülők a közelmúltban

24 gyorsasági és távolsági világrekordot állítottak fel.

A lap kegyeletteljes szavakkal emlékezik meg a légi uttorok halottairól és meleg szavakban méltatta az Északi-sark repülőinek teljesítményét.

HIREK

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség... .. 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Üzlet a halállal

Az amerikai rendőrség egyre jobban megnehezíti az alvilág különböző királyainak életét, de viszont a gangszterek sem maradnak tétlenül és egyre újabb és újabb módokat eszeinek ki sötét céljaik elérésére. A newyorki biztosítótársaságokat többmillió kár érte, míg végre rájöttek egy gangszterbanda működésére, amely a szó szoros értelmében a halált bocsátotta áruba és így csinált üzletet.

A titkos kábítószerkereskedelmet nem tudták még kiirtani az Északamerikai Egyesült-Államokban. A titkos kábítószerkereskedelmet az alvilág néhány hatalmas ellenőrző, akik messze szétágazó szervezeteik segítségével eljuttatják a moriumot és a többi bódítószert titkos utakon a legjobb társaságba is. Frank Halifax, az egyik bandavezér azonban még ezzel sem elégedett meg. Üzletfeleit, akiknek titokban beszerezte a mérgeket, arra kényszerítette, hogy „csekély” el-lenszolgáltatásként biztosítsák magukat. Enélkül nem jutottak hozzá a mérgehez. Persze ők írták elő, hogy melyik orvosnál kell az illetőnek megvizsgáltatnia magát és ez az orvos sohasem vette észre a kábítószer élvezetének hatását.

A legtöbb moriumélvező elfogadta a feltételeket és eladta lelkét az ördögnek, csak hogy hozzájusson a kábítószerhez. A szerencsétlen áldozatok életbiztosításukat valamilyen közvetítő emberre hagyományozták, aki összedolgozott a gangszterekkel és ekkor annyi moriumot kaptak, amennyire éppen szükségük volt. Hiszen a bandának az volt az érdeke, hogy a jól bebiztosított ügyfél minél hamarabb elpusztuljon. Rendszerint nem is kellett tovább várni mint egy évig. Nem egy, a legjobb körökhöz tartozó fiatalember vált a banditák áldozatává, akiknek működését sok ideig nem lehetett felieledni. A biztosító intézet kénytelen volt kifizetni a díjakat. A banda tagjai pedig elosztották egymás közt a busás nyereséget.

Frank Halifax gangszterbandáját a „halál-ügynökök brigádja”-nak nevezték az alvilágban. A gangszterbanda leleplezése egy fiatalember apjának köszönhető. Az öregur észrevette, hogy fia milyen veszedelmes lejtőre kerül és moriumelvonó kurára bezaratja egy gyógyintézetbe. Ő maga pedig kikémlelte, kikkel érintkezett fia és amit tapasztalt, éppen elegendő volt arra, hogy a rendőrséget értesítse. Egy váratlan razzia aztán leleplezte a halálügynökök brigádját és így módon sikerült ártalmatlanná tenni New-York legveszedelmesebb gangszterbandáját, amelynek tagjait biztosítási család címén vonják felelősségre.

— **IDÓPROGNÓZIS.** Bucuresti-i jelentés szerint a következő 24 órára változó felhőzet, a hőmérséklet emelkedése, az ország északi és nyugati részében eső várható.

— **A francia és lengyel hadseregparancsnokok Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A közeljövőben az országba érkeznek Gamelin tábornok, a francia nagyvezérkar főnöke és Rydz Smigli, a lengyel haderők parancsnoka.

— **Angol grófnő érkezik Bucurestibe.** Bucurestiből jelentik: Szombaton repülőgépen a fővárosba érkezik Oxford grófnő (Lady Asquit), akit Bibescu hercegnő lát vendégül.

— **A magyar kormányzó betegsége.** Budapestről jelentik: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója tegnap óta könnyebb lefolyású grip-pában megbetegedett. Orvosi tanácsra a kormányzó néhány napig ágyban marad.

— **Soroca-megyei választási eredmények.** Bucurestiből jelentik: A Soroca-megyei községi tanácsválasztás befejezést nyert. A választás során a liberális párt 14.026 szavazattal 114 mandátumot kapott, a nemzeti-parasztpárt 8002 szavazatot kapott és így 51 mandátum jutott a pártnak, a Frontul Românesc 2870 szavazattal 5 mandátumhoz jutott, míg a nemzeti kereszténypárt 13.326 szavazatot kapott és ezzel 105 mandátumot biztosítanak részére, a georgisták 320 szavazatot kaptak, a radikális parasztpártiakra pedig 1363 szavazatot esett és ezzel 6 mandátumot kapnak. A Soroca városában történt szavazatok eredményeként úgy a liberális, mint a nemzeti-parasztpárt tagjai 14-14 mandátumhoz jutottak.

— **HÁROMMILLIÓS ÁLLAMI SEGÉLYT KAPOTT A BUCURESTI RENDŐRPALOTA.** Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium 3 millió lei segélyt adott a bucaresti-i rendőrközpont palotájának befejezésére. Remény van így rá, hogy mivel a nagyarányú építkezés befejezéséhez szükséges tőkealap nyomódon teljes egészében összegyűlt, rövidesen be fogják szüntetni azoknak a 40 leles önkéntes bélyegtaxáknak szedését, amelyeket a rendőrség valamennyi ügyfele minden egyes akta után fizet.

— **A világ nyomdatulajdonosai és lapkiadói Budapesten.** Budapestről jelentik: Kulturális és idegenforgalmi szempontból egyformán nagyszabású eseménynek ígérkezik az augusztus 24-26. napjain Budapesten megtartandó nemzetközi nyomdaipari kongresszus. A kongresszus központi irodájához a külföldi államok nyomdaipari egyesületeitől már befutott hivatalos közlések szerint ezen a kongresszuson a művelt világ nyomdávalatainak és lapkiadó-üzemeinek vezetői igen nagy számmal vesznek részt és hozzávetőlegesen becslések szerint közel félezerre tehető a kongresszus résztvevőinek száma. Tekintettel arra a hatalmas befolyásra, amelyet a sajtó, illetve a világlapokat előállító nyomdaüzemek vezetői a közvéleményre mindenütt gyakorolnak, a kongresszuson döntésre kerülő nagyfontosságú kérdések iránt rendkívüli az érdeklődés.

Olvasóink figyelmébe!

Az Aradi Közlöny olvasói bizonyára örömmel értesülnek róla, hogy népszerű folytatásos regényünk, Giselherr Mumm: „Titokzatos hatalom” című fantasztikus riportregényének folytatása elől minden további technikai akadályt sikerült elhárítanunk s így már a mai számunkban folytathatjuk közlését. Amidőn az eddig rajtunk kívülálló okokból keletkezett késedelemért olvasóink szíves elnézését kérjük, egyben biztatjuk regényünk lelkes híveit, hogy ezennel minden nap a szokott helyen megtalálják a „Titokzatos hatalom” folytatásait a rendkívül érdekes, szenzációs fordulatokban bővelkedő és közben nagyon is aktuálissá vált cselekmény izgalmas befejezéséig. Az eddig megjelent hat folytatásos rész cselekményének rövid összefoglalásával kezdjük a regény további közlését: így mindazok az olvasóink is bekapcsolódhatnak a mai Kina területén játszódó regényünk fantasztikus világába, akik a mai számunktól kezdődőleg kezdik el G. Mumm kitűnő regényének olvasását.

— **Meghalt Reynald francia szenátor.** Párisból jelentik: Georges Reynald volt szenátor, a dél-franciaországi Foix város közelében levő villájában szerdán 74 éves korában meghalt. Az elhunyt volt szenátor annakidején alelnöke volt a szenátus külügyi bizottságának, amely a versaillesi, trianoni és neuilly-i békeszerződésekről szóló jelentést kidolgozta.

— **Németh Mária cáfolja válási híreit.** Budapestről jelentik: Németh Mária dániai hangversenykörutjáról visszaérkezve a magyar fővárosba, leghatározottabban megcáfolta a válásáról elterjedt híreket, amelyeket rosszindulatú pletykának minősített.

Stílus-kérdés

— Rémes ez, drágám, hogy a férjem mennyire nem illik bele ebbe a modern lakásmillióba...!

— **A Humel gyors balesete.** Kaposvárról jelentik: A Humel gyorsvonat ma délelőtt a kaposvári pályaudvar közelében belerohant a sineken levő teherkocsikba. A gyorsvonat utasai közül 8 súlyosan megsebesült, 9 utas sebesülése pedig könnyebb természetű. A vasuti üzletvezetőség szigorú vizsgálatot indított az összeütközés okainak tisztázására.

— **Kolerajárvány Singapurban.** Singapurból jelentik: Hong Kongból 250.000 koleraelleni szertartó küldtek Singapurbába, ahol 182 halálos kimenetelű kolera megbetegedés történt.

— **A vívóbajnokok párbaja — happy end-del.** Budapestről jelentik: Az egyik utóbbi vívómérkőzésen nézeteltérés támadt dr. Gombos Sándor Európabainok és dr. Durcnneli László vívómester között. A nézeteltérésből lovagias ügy keletkezett, amelynek során pisztolypárbajban állapodtak meg. A felek már felálltak a párbajhoz, amikor az egyik segéd, Tihanyi László régi vívóbajnok a sport nemes szellemében kérte a feleket, hogy béküljenek ki. Erre a két fél kezét fogott és kibékült.

— **P. Siszmann Gedeon eltávozott Aradról.** Városszerte mély sajnálkozást fog kelteni az a hír, amely arról számol be, hogy P. Siszmann Gedeon minorita szerzetest a rendiönökség elhelyezte Aradról. A fiatal, közszeretett álló szerzetest érdemei elismerésül Baia Mare—Nagybányára helyezték, ahol mint teológiai tanár végzi tovább kulturális munkáját. A városból eltávozó szerzetest tegnap este búcsúztatta el legszorosabb baráti köre. A barátok és tisztelők a Katholikus Körben gyűltek össze, hogy érzékenyen vegyenek búcsút P. Siszmann Gedeontól, aki pénteken reggel végleg eltávozik Aradról.

— **Megoldották a „láthatatlan repülőgép” kérdését.** Londonból jelentik: A Newyork Times jelentése szerint olasz vegyészek hosszú kísérlete után olyan gázszerű anyagot fedeztek fel, amelynek szerteporlasztásával láthatatlan füst-felhők veszik körül a repülőgépeket a tenger fölött. A titkos gázfelhőnek az a legfontosabb sajátsága, hogy alulról nem átlátszó, ellenben felülre teljesen átlátszó, úgy, hogy az ellenséges hadihajók elől eltakarják a közeledő gépet, amelynek pilótája akadálytalanul látja a tengeren levő célpontját.

— **Járványok.** Sighetul-Marmatie—Máramarosszigetről jelentik: A megyében újabb két kiütéses tifusz megbetegedés történt Sugatagon verhasjárvány pusztít, amely különösen a gyermekek közül sok halálos áldozatot követel. Az egészségügyi hatóságok megtették a kellő óvintézkedéseket a járvány továbbterjedésének megakadályozására. — Zotta dr., a malária ellen küzdő orvosi bizottság tagja tegnap lasiba érkezett és az egészségügyi hatóságoknál érdeklődött a Moldovában pusztító malária-járványról. A statisztikai adatok alapján megállapította, hogy a malária főleg a síkságon levő falvakban lép fel s ezért azonnali intézkedéseket fogantatott. Zotta dr. ezután Banu községbe utazott és ott orvosi vizsgálatban részesítette a lakosságot. A vizsgálat alá került gyermekek 60 százalékáról megállapította, hogy megtámadta őket a malária. Innen Zotta dr. Vaslui megyébe utazott és ott megvizsgálta a súlyos kór elterjedésének okait. Zotta dr. szombaton szakelődést rendez a vaslui megyei orvosoknak.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik húsavas sok túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által belső működésük elrendezését, emésztésük előmozdítását és állapotuk javulását érhetik el. Az orvosok ajánlják.**

— **Husz év után visszakapta szemvilágát.** Az angolországi Swansea szénteleg egyik munkása, Lewis György 20 évvel ezelőtt elvesztette szemvilágát és azóta teljesen vakon élt. A szerencsétlenség bányalégrobbanás következtében történt. A napokban a vak ember egyedül ült szobájában és nem vette észre, hogy 6 éves unokája halkán bejött és a háta mögé állt. Lewis egyszerre leejtette a pipáját és lehajolt, hogy megkeresse. De a gyermek fülgébb volt, ő is a pipa után nyúlt. Mikor a vak ember keze a gyermekével találkozott, csodálatos valami történt. Lewis nagyon megijedt az emberkéz érintésétől, nagyot kiáltott, fejében szurást érzett és a következő pillanatban látott. Rögtön orvost hozattak és az bekötötte Lewis szemét, hogy a hang és tapintás segítségével lassan hozzászokjon környezetéhez, amely 20 évi vakság után természetesen egészen idegen számára. Egy hét múlva levették a kötést és ekkor kiderült, hogy a bányamunkás látás-kifogástalan.

Amerikai magyar pilóta tragikus halála

DETROITBÓL jelentik: Csizmánszky Károly 27 éves magyar származású amerikai repülőtestvér, az amerikai légió egyik legtehetségesebb fiatal tisztje, aki amellettt kiűnő konstruktor, a napokban halálos kimenetelű repülőszerecséltenség áldozata lett. Csizmánszky egy Vannapot nevű barátját siklórepülésre tanította és eközben a vitorlázó gép beleütközött egy telefonpóznába, azután pedig lezuhant. Csizmánszky rögtön kiszendvedt, míg barátja válságos állapotban került egy közeli kórházba.

-- ZÜRICH ZARLAT. Páris 16.34 és fél, London 21.73 és fél, Newyork 435.50, Milánó 22.90, Amszterdam 240.25, Berlin 175.25, Prága 15.20, Varsó 82.55.

— Ujabb eltűnési eset Aradon. Ma délelőtt értesítették az aradi központi rendőrséget, hogy Németh János 16 éves fiú tegnap óta nem tért haza szüleinek Stefan cel Mare-tér 15. szám alatti lakására. Az eltűnt fiú felkutatására a rendőrség vizsgálatot indított.

-- Hazautazott Aradmegyéből a kétszáztagú német küldöttség. A 200 éves fennállási jubileumát ünneplő aradmegyei Zadarloc—Zádorlak község ünnepségeire érkezett 200 tagú németországi kiküldött ma reggel visszautazott a Harmadik Birodalomba. A németországi hittestvérek képviselőiben megjelent kiküldötteknek — mint jelentették — szabadságuk lejárt és ezért nem tudták megvárni a vasárnapi főünnepségeket és csak a múlt vasárnap tiszteletükre megtartott előünnepségen vehettek részt.

-- Zarándoklatok a radnai kegyhelyre. A radnai Mária kegyhely meglátogatására szeptember 8-án, Kisboldogasszonykor indul egy zarándokcsoport Aradról. A zarándokok gyalogszerrel mennek Radna-ra. A Mária kegyhely meglátogatói szeptember 9-én ugyancsak gyalog térnek vissza Aradra. Mária napjának megünneplésére szeptember 12-én vonattal megy egy másik zarándokcsoport.

— Halálos szerencsétlenség egy aradmegyei fátelenen. Az egyik aradmegyei erdőtermelő és faipari részvénytársaság telepén halálos végű szerencsétlenség történt. Az ipari vasuton több munkás igyekezett a hegyoldalban levő erdőbe. A szerelvény utolsó öt kocsija ut közben elszakadt a többi től és hatalmas sebességgel lefelé gördült, majd kisiklott és a vagonok felborultak, maguk alá temették a bennülőket. Peia Petru, Drila Iancu és Pasta Gheorghie munkásokat, akik közül Peiat holtan húzták ki a vagonok alól, míg két társa súlyosabb sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenségért a hatóság megállapítása szerint senkit sem terhel felelősség. A tragédiáról ma délelőtt értesítették az aradi ügyészséget, ahonnan megadták az engedélyt Peia Petru holttestének eltemetésére.

— Zarándok-csoport indult Aradról Sumuleu—Csiksomlyóra. A Sumuleu—csiksomlyói bucsura augusztus 13-án indult Aradról egy 50 tagból álló zarándok-csoport. A zarándokok vonattal mentek a kegyhely meglátogatására azv. Falusy Nándor-re vezetésére mellett. A zarándok-csoport augusztus 18-án tért vissza Aradra.

— A Societatea pentru ajutor mutual a pensionistilor din Arad (Bulv. Reg. Maria No. 18.) értesíti az állandó választmány tagjait, hogy a rendszeres havi választmányi ülés augusztus 21-én, szombaton délután 4 órakor lesz megtartva. Az elnökség.

— A „Carpatina” turistaegyesület Czáránosztálya a következő időkben indítja autóit a Moneasa—Menyházán augusztus 22-én megtartandó Czárán-ünnepélyre. Indulás 21-én délután fél 4 és 22-én reggel 5 órakor a városháza hátsó udvarán. Vitelezési oda és vissza 140 lei. Szállás a szállodában személyenként 20, turista-szállás 10 lei. Vasárnap délután kirándulás a Timosara és a márványbányához. Jelentkezés péntek délig a Sándor I. és Társa irodájában. Pokrócot hozzon mindenki magával.

— Sorduló fiúknak és leányoknak adjunk hűségként legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Az orvosok ajánlják.

— MA az általi gyógyszerárak tartanak ünnepi szolgálatot:

WEISZ, Plaja Avram Iancu.
Dr. DICK, Str. Mărăsești.
JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.

Egy óra

SACHA GUITRY-ékkal

Seleségével három napra jött a magyar fővárosba a világhírű színész és író

Budapesten

Budapestről jelentik: Világhírű vendége van Budapestnek: hatalmas amerikai luxusautóján megérkezett Sacha Guitry, a híres színpadi szerző és színész feleségével, Jacqueline Delubac-kal és Arletty, a híres párisi vígjátékszínésznővel.

A Margitszigetre robogtak, de a szálloda zsufova volt, nem tudtak azonnal szobát adni a világhírű vendégeknek. Visszamentek az Astoria-szállodába, a ma éjszakát ott töltötték, délután költöznek át a szigetre.

Sacha Guitry Páris „legnagyobb élő narkotikum”. Ez a zseniális komédiás és ragyogó színpadi író szerelme egész Párisnak. Bonmot-jairól többet beszélnek, mint a Tristan Bernhardéiról. Az „ujkor vig Shakespeare-ének” nevezte az egyik francia kritikus. Ivonne Printemps, a híres francia színésznő volt a felesége, míg aztán két évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett a két nagyszerű színész válása. Guitry szerelmes lett egy fiatal, gyönyörű színésznőbe, mostani feleségébe.

Délelőtt tíz óra. A szálloda portásánál magas, feltűnő férfi áll. Sacha Guitry. Szélescsikos kék ruha van rajta, gallérja feltűrt, nyakában tarka selyemsál. Fehér szalmakalap a fején.

— Monsieur!

Megfordul, csodálkozik, valakit megismer. Amikor megtudja, hogy Interlut akarok csinálni, kérdésekkel áraszt el: hol lehet jól enni, mit kell megnézni, mit lehet csinálni, mit lehet inni? És egy meglepő vélemény:

— A maguk nyelve erősen különbözik a bécsiekétől.

— Ön nem tud semmit Magyarországról?

— Sajnos, semmit. Csak a vágyat érzem, hogy el kell ide jönnöm. Földrajzban nagyon gyenge vagyok.

Bécsben volt, három napig marad Budapestben, vissza kell mennie Bécsbe, ahol előadást tart életéről.

Mély, messzehangzó hangján a terveiről beszél. Új szindarabot írt, a „Quadrille”-t, két férfi és két nő életéről, felesége és Gaby Morley játsza a női főszerepeket.

— Negyedik főszereplőt keresek, akinek magyar külseje van.

— Milyen a magyar külső?

— Azt akarja, hogy bókoljak? A szép és barna. Legalább is a számunkra ez a szép.

Guitry főszereplőt játszik az új darabban, felesége egy újságírónt.

— Számunkra három város létezik, ahol a párisi jól érzi magát: Velence, Budapest és Kairó. Nem tudom, ki boldogabb, aki volt már ezekben a városokban, vagy aki csak vágyik oda. A remény szebb, mint a realitás, de ismerőseim azt mondják, hogy Budapesttel megfordítva áll a dolog. Ezért jöttem ide.

— Filmek?

— Mindig dolgozom. Okvetlenül újat akarok produkálni, mást, mint amit a többiek. A film lényegét keresem, szintézisre törekszem, összefüggéseket akarok megvilágítani, ami csak filmmel lehetséges.

Színpadról beszélgetünk ezután, az úgynevezett színházi válságról. Az emberek Közép-Európában a komolyabb, szomorubb darabokat szeretik.

— A szomorú dolgokat szeretni azt jelentti, hogy az ember nem akar önmagára gondolni, hanem valaki másra. Semmi sem nyújt több gondolkodási alapot, mint a vígjáték, semmi sem mélyebb nála. Mert a szomorú szindarabok az élet kivételes eseményeit dolgozzák fel. A vígjáték az általánosságról és a közösségről szól. Mollére nagyobb, mint Corneille, Aristophanes nagyobb mint Sophokles, legalább is számomra. És Rabelais a legnagyobb a világon. Tudja, miért? Ezt a mondatot írta: „A

nevetés az ember tulajdonsága”. Látja, az állatok nem tudnak nevetni.

Sacha Guitry csak francián beszél: „Az én nyelvem: mindenem”. Csak francia írókat olvas, a legnagyobbak Maeterlinck-et tartja.

— Mit tanult?

— Semmit. Tizenegy kollégumból dobtak ki mert nem akartam tanulni.

— Magyarokat ismer?

— Nem. Senkit. Molnár Ferencet, hírből.

— Nagy különbség van — mondja elgondolkodva — a francia és a többi színpad között. De a nagy darabokban, a legfelső csúson, mindenki találkozik. Vannak mondatok, amelyek nem országnak, hanem az emberiségnek szólnak.

Lejött a hallba a férfsért Madame Guitry (fehér kosztüm, szalmakalap). Mellette áll Arletty. A két gyönyörű francia színésznő nagy feltűnést kelt. Madame Guitrynek csodálatos mély kék szeme van. Még néhány percig beszélgetünk, letelt az óra, amit Guitry az újságíróknak szánt. A két hölgy már búcsúzik, meg akarják tekinteni Budapestet, „a Duna gyönyvét”. Elindulnak.

B. A.

Új foghuzási érzéstelenítőt találtak fel

Budapestről jelentik: Éppen most, amikor Budapestben egy bécsi orvos testvérhuga belehalt a foghuzásnál alkalmazott narkózisba, érkezik bécsi tudományos körökbe az a newyorki hír, hogy dr. Edgar Gley, az ismert amerikai orvostudós teljesen veszélytelen új narkóziót talált fel, amelynek különösen a fogorvosi kezelésnél van jelentősége.

Helyi érdekességet ad Bécs számára ennek a felfedezésnek az, hogy Gley professzor munkatársa, dr. Schreiber, osztrák ember. A Gley-sinnek nevezett fogorvosi narkotikum, az amerikai jelentések szerint, vérzékenységben szenvedőknél is lehetővé teszi a foghuzást, mert nemcsak bódító hatása van, hanem a vértést is nagymértékben csillapítja.

Egy kiváló bécsi szakember, aki évek óta foglalkozik hasonló kutatásokkal, a bécsi újságírók kérdésére azt mondta, hogy Gley professzor neve biztosíték a hír komolyságára. Mindenesetre meg kell állapítani, hogy az olyan esetek, mint a most Budapestben történt hirtelen halál, a mai kábítási módszerek mellett is a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak.

K. Vas Anna második verskötefe „Lelkemből beszélek...” Szerző kiadása

A finoman cizellált lírai íráskor kedvelőinek régi, kedves ismerőse K. Vas Anna, a költőnő, ki nek nagy hangulatokat lehellő költeményei számos esetben láttak napvilágot az Aradi Közlöny hasábjain. Első kötetének megjelenése alkalmából, mint a líra finomkezü csipkeverőjét köszönthettük a 2—3 strófás poémák halkszavu poétáját: a „Mindnyájunk élete” című kötetének megjelenése óta sem változott ez az asszonyosan intuitív, gondosan formált líra, melyben egyéni hangjait oly kifejezően találja meg ez az írónő. Nem változott, de kétségtelenül gazdagodott kifejezéssel mélységében, hangulatai differenciáltságában, hangja árnyalatfinomságaiban. Öszintesége, mely oly ritka asszonyi tulajdonság, ezuttal is megkap, lebilincsel és zenelése ellenállhatatlanul hat a lélek legtitkosabb húrjaira is. K. Vas Anna költői fejlődésének újabb érett, komoly állomását jelzi az új verskötefe is, amely a közelmúltban jelent meg kellemesen izléses, feltűnően gondos kiállításban Aradon, hogy újabb élményekkel szolgáljon a nemeslangu líra híve számára. (—a)

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Állami támogatásban részesítik a mintagazdákat

A Mezőgazdasági Kamarák Szövetsége körlevelet intézett valamennyi kerületi Mezőgazdasági Kamarához, felszólítva azokat, hogy minden egyes községből válogassák ki a jó gazdákat, készítsenek azokról kimutatást és küldjék azt be a kamarai központnak. A földművelésügyi miniszteriumnak nagy tervvel vannak az ország jó gazdáival. Megfelelő államsegélyben fogják ugyanis részesíteni azokat, akik elsődrendű szakemberei a földművelésnek és az állattenyésztésnek. Ezeknek a jó gazdáknak személyén keresztül akar ugyanis a szakminiszterium előnyös hatást gyakorolni az ország mezőgazdasági kulturájának emelése érdekében.

Október 14-én megszűnik Törökországgal a külkereskedelmi összeköttetésünk

Megtörténtek a lépések új román-török kereskedelmi szerződés megkötése érdekében

Az ankarai külkereskedelmi tanács új rendszert léptetett életbe az ottomán külkereskedeleme megszervezése ügyében. Négy kategóriába osztották a Törökországgal kereskedelmi összeköttetésben álló országokat.

Az első kategóriába azok az államok kerültek, amelyekkel szemben Törökország kereskedelmi mérlege állandóan aktív és amelyek a török áru bevitelére elő nem fordítanak akadályokat. Ennek a kategóriának teljesen szabad bevitelt biztosítanak.

A második osztályba azokat az országokat sorozták, amelyek Törökországgal kliring-összeköttetésben vannak és ebből kifolyólag legalább 20 százalékos erejéig szabad devizát kap tőlük a lebonyolított forgalom arányában Törökország. Ezek az államok ugyanabban a kedvezményben részesülnek, mint az első kategória.

A harmadik osztályba a 20 százaléknál kisebb arányú szabad devizát juttató, Törökországgal szintén kliring-összeköttetésben álló államokat sorozták. Ezek részére október 14-ig 3 hónapos átmeneti időt engedélyeztek és ez alatt az idő alatt az érvényben levő kereskedelmi szerződésekben megállapított kontingenseket le kell szállítani. Ebbe a csoportba tartozik Románia is.

A negyedik osztályba azokat az államokat sorozták, amelyek a fenti három kategória

egyikébe sem tartoznak. Ezekkel az országokkal csak kompenzáció útján hajlandó kereskedelmi összeköttetésbe lépni Törökország. A kompenzációt 37 árunemre engedélyezi az ankarai külkereskedelmi tanács. A felsorolt árunemek közül minket egyik sem érdekel.

Törökország új külkereskedelmi rendje a velünk szemben való viszonylatban — mint a fentiekből kiderül — október 14-ig jelenlegi helyzetében marad. Ez után a dátum után azonban elveszítjük a török piacot, mert

az 1935-ben megkötött kereskedelmi szerződés kontingensein kívül a fent regisztrált döntés szerint nem exportálhatunk Törökországba semmit.

Kormányunk elhatározta, hogy új kereskedelmi tárgyalásokat kezdeményez Törökországgal és igyekszik fog új szerződést létesíteni, amelynek irányelvei a következők:

1. Teljesen felszámolja a régi kliring-forgalom által blokkolt összegeket.

2. Biztosítani igyekszik Törökországgal való kereskedelmi összeköttetésünk egyensúlyát, hogy a jelenlegi helyzet a jövőben ne állhasson elő.

3. Végül felszámoljuk azt a 100 millió lejes kölcsönt, amelyet azért adott Románia Törökországnak, hogy az kifizethesse a számára exportált fánkat.

Szigoru rendelet utasítja a CFR közegeit, az áruszállítási tarifa pontos alkalmazására

Igen érdekes rendelkezést bocsátott ki a CFR bucuresti-i vezérigazgatósága, abból a célból, hogy a vasuti közegek által tévesen, az előírt tarifánál magasabban állapított szállítási díjak ügyében indított perek költségei címén ne érjék további súlyos veszteségek az államvasutat. A rendelet kibocsátására azért volt szükség, mert a múltban valamennyi nagyobb teherpályaudvarunkon napirenden volt, hogy az egyes vasuti közegek magasabb tarifával számolták el a szállításra kerülő árut. Ilyen esetekben természetesen a szállító fél kivétel nélkül mindig perelt, hogyha a különbözeti ös-

szeg megérte a perek eljárásával járó fáradságot.

A valamennyi érdekelt vasuti közeg és hivatal számára megküldött körrendelet előírja, hogy a jövőben a legnagyobb figyelemmel és gondossággal kezeljék az illetékes vasuti közegek a teheráru fuvardíjainak kiszámítását. Amennyiben ebben a tekintetben hiba történne és az emiatt megindult kártérítési per folyamán az államvasutat perköltség címén károsodás érné, a károsodás összegével teljes egészében a hibás tarifakiszámítást végző tisztviselőt terhelik meg. Előírja a rendelet azt is, hogy

amennyiben az ilyen peres eljárás folyamán kiderül, hogy a tarifa kiszámításánál a vasuti közeg helyesen járt el, de az államvasut érdekének a bíróság előtti rossz képviselése miatt mégis az államvasutat marasztalják el, az államvasut jogi osztályának tisztviselőit terhelik meg a perköltséggel.

Élénken érdeklődik a külföld a basarabiai borok iránt

A chisinau-i Kereskedelmi és Iparkamara több nagy belga világcégtől ajánlatot kapott basarabia-i borok vásárlására. Ugyanezek a belga világcégek felkérték a chisinau-i Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy költségükre tíz cisztarna-vagont szerezzen be. A vagonok árát készpénzben fizetik. Belga részről több szakértőt küldenek az országba, hogy azok a basarabia-i borok minőségét és mennyiségét tanulmányozzák és mintákat vigyenek magukkal. A belga piacon kívül Csehszlovákia és Lengyelország is élénken érdeklődik a basarabia-i borok iránt. A nagyarányú érdeklődés reményi nyújt arra, hogy a súlyos gazdasági helyzetben levő basarabia-i piacot jelentékenyen élénkíteni fogja.

Meg nem óvatolt váltó alapján nem lehet végrehajtást, vagy letiltást jogatosítani

Egy Cluj—kolozsvári szerelési vállalat tulajdonosaival szemben fennálló 135.000 leies követelése miatt a bécsi National Radiator Gesellschaft letiltást kért a vállalat azon követeléseire, melyek a közegészségügyi minisztériummal szemben fennállanak. A bécsi cég a letiltást egy beadott váltókereset alapján kérte. A Cluj—kolozsvári cég azonnal védekezett, hogy végrehajtás vagy letiltás csak megóvatolt váltó esetében eszközölhető. Az állami törvényszék előtt folyó tárgyalásnál megállapítást nyert, hogy a bécsi cég által persített váltó nem volt megóvatolva. Megállapította továbbá a törvényszék, hogy a váltó Bécsben és idegen nyelven lett kiállítva, a fizetés helye Cluj—Kolozsvár és a kibocsátó National Radiator Gesellschaft aláírása alatt szerepel a Cluj—kolozsvári cégtulajdonosok aláírása, anélkül, hogy ebből a váltó elfogadásának ténye kitünne. A törvényszék a fentiek alapján a letiltás iránti kérésnek nem adott helyet.

= MENTESÍTETEK A REPÜLŐBÉLYEG ALÓL EGYES IPARI TERMÉKEKET. A repülőalap igazgatósága e hó 4-én tartott ülésén kimondotta, hogy a forgalmiadó-törvény a) és b) listáján szereplő belföldi ipari termékek, ha kivitelre kerülnek, mentesek a hivatalos lap idej 63-ik számában előírt 3 és 4 százalékos repülőbelyeg-illeték alól.

= Új vásárcsarnok Bucurestiben. A bucuresti-i város háza új tervezetét dolgozott ki egy új vásárcsarnok felépítésére, amelynek „Piata 8 Iunie” lesz a neve. Az új vásárcsarnok céljaira 16.500 négyzetméter területet sajátítanak ki a Str. Carol és a Str. Sft. Ioan-Nou között. Kétszázötvenmillió leit vettek előirányzatba a nagyarányú építkezésekre. A legmodernebb felszereléssel látják el az új bucuresti-i vásárcsarnokot és nem feledkeznek meg annak szobrokkal és építészeti diszítványokkal való művészi felékesítéséről sem.

= Teljes vízummentességet kapnak a belgrádi mintavásár külföldi látogatói. A belgrádi mintavásár — mint jelentettük — a jövő hónap közepén nyílik meg. Ez lesz az első nemzetközi mintavására Jugoszláviának. Az ottani pénzügyminiszter és külügyminiszter közös megállapodással teljes vízummentességet engedélyeztek valamennyi külföldinek, aki a mintavásárt meglátogatja. A belgrádi mintavásáron Románia külön pavillonnal szerepel.

= Nem kötelesek forgalmiadó-regiszttert vezetni a külföldi selyemanyagot feldolgozó vállalatok. Az UGR kérésére 139.937—1937. szám alatt a pénzügyminiszterium rendeletet bocsátott ki, amely szerint azok az ipari üzemek, amelyek selyemárukat dolgoznak fel és a selyemanyagot a vámmon keresztül hozzák be az országba, mivel a vámnál lefizették már a selyem utáni forgalmiadót, nem kötelesek forgalmiadó-regiszttert vezetni.

= Újabb áremelkedés a fémiparban. Bucurestiből jelentik: A nemzetközi fémiparban, első sorban Londonban, erős áremelkedések voltak, különösen rézben, cinben, ólomban és cinkben. Az árak megközelítik az idej legmagasabb árakat. A gummiárak is emelkedtek, bár csekélyebb mértékben.

Sport-különvonat Budapestre utlevél nélkül,

csak személyazonosság igazolvánnyal
Aradról indul szeptember 10-én reggel.
Budapestre visszaindul szeptember 15-én éjfélkor.

Részvételi-díj 1.200 — lei.

Beiratkozás a

WAGONS-LITS / COOK

Menetjegyirodában
A R A D, Minorita-palota.

Nagyarányu gyümölcskivitelre számíthatunk az őszi idényben

Élénk érdeklődés Németország, Svédország, Ausztria, Lengyelország és Csehszlovákia részéről.

Az utóbbi időben élénk érdeklődés mutatkozik több nyugati állam részéről különböző hazai gyümölcsneműink iránt. Ha megfelelő mennyiségben és minőségben tudjuk kiszolgálni gyümölcsvevőinket, kilátásunk van rá, hogy ezen a téren már ebben az esztendőben jelentős exportot produkálunk és ez az export a jövőben még fokozódni fog.

A nemzeti exporthivatal több hamburgi külkereskedelmi cégtől ajánlatot kapott nagyobb tételű szilva és őszibarack szállítására. A svéd nagykövetség szintén érdeklődött nagyobb tételű gyümölcsvásárlás ügyében. Gyümölcsexportőrjeink, akiknek megfelelő mennyiségek állnak rendelkezésükre, ajánlatos, ha sürgősen összeköttetésbe lépnek a bucurești-i svéd nagykövetséggel és megteszik annak ajánlatukat, Ausztriából szintén érdeklődés mutatkozik gyümölcs piacunk iránt. Több gyümölcsexport-cég ügynökei jelentek meg a bucurești-i piacon nagyobb tétel nyerszilva vásárlása céljából. Az itt vásárolt nyers szilva-kontingent Ausztriában akarják ezek a vállalatok feldolgoztatni.

A nemzetközi exporthivatal jelenti még, hogy rövidesen megkezdődik az elmúlt években eszközölt kontingenseknél hasonlíthatatlanul nagyobbarányú szállóexportunk Lengyelország, Németország, Ausztria és Csehszlovákia felé.

Miről lehet megismerni a hamisított kötvényeket?

Országszerte nagy feltűnést keltett az a híradás, amely szerint hamisítják az 1934-ben kibocsátott hadfelszerelési kölcsön kötvényeit. A pénzügyminiszterium a kötvényhamisítási hírekkel kapcsolatban hivatalos közleményt jelentetett meg, amelyben a következőket állapította meg:

A pénzügyminiszteriumnak 9 darab 20 ezer leies címletű hamis kötvény jutott birtokába, melyeket a törvényes büntető eljárás bevezetése végett az ügyészséghez juttatott. A hamisított kötvények tüzetes megvizsgálása után annak több feltűnő hibáját fedezték fel. A valódi kötvényekről, amelyek a Casa Socce bucurești-i nyomdában készültek, hiányzik Calinescu olvasható aláírása. Valamennyi hamis kötvényen a 9581-es kibocsátási szám szerepel. Nyomatási hibák is vannak a hamis kötvényeken, így annak keretéből egy kis kereszt nyúlik ki, ami az eredetén nincs meg. Az 51-es számú szelvényénél szintén szerepel egy ilyen kis kereszt és a 22- és 23-ik kuponok közötti színezés nem egyenletes, mint az eredeti, hanem megszakított. A hamis címletekre nyomott számok kisebbek, mint az eredeti címletek száma.

Organizația Națională Română de Voiaj și Turism

„EUROPA“
Központ: București, Str. Doamnei No. 1.
Telefon: 3.95-72

ajánlja Önnek rendkívül előnyös áron és utólréhetetlen feltételek mellett teljes pauszakurákat a következő furdőhelyeken:

CARMEN-SYLVA-MOVILA

a Hotel Movila și Hotelul Băilor szállodákban

TECHIRGIOL

a Stefania villában.

SOVATA

összkomfortos szállodákban vagy villákban.

TUSNAD

tetszés szerinti villában.

BUZIAS

Grand Hotelban stb.

Információk, ingyenes prospektusok, valamint jelentkezések eszközölhetők az

„EUROPA“

Organizația Română de Voiaj și Turism

összes ügynökségeinél.

SPORT KÖZLÖNY

Kisorsolták a nemzeti bajnokság „A” csoportjainak mérkőzéseit

Augusztus 29: Juventus-Gloria Bucurestiben, AMEFA-Phönix Aradon

București. A nemzeti bajnokság „A” csoportjainak sorsolását nyilvánosságra hozták. Az Aradra érkezett első jelentések csak az AMEFA részletes sorsolását közlik, míg a Gloriának csak az első ellenfele ismeretes. A bajnokság mindkét „A” csoportban augusztus 29-én kezdődik és november 21-én fejeződik be. A Gloria első mérkőzését Bucurestiben a Juventus ellen játsza le, míg az AMEFA első ellenfele Aradon a Phönix. Az AMEFA csapatának őszi sorsolása a következő:

Augusztus 29: AMEFA—Phönix Aradon.
Szeptember 5: Jugoszlávia—Románia válogatott mérkőzés miatt szünetelnek a bajnoki meccsek.
Szeptember 12: Jiul—AMEFA Petroșani—

Petroșényban.

Szeptember 19: AMEFA—DUIG Aradon.
Szeptember 26: AMEFA—Chinezul Aradon
Október 3. és 10. között a Balkán Kupa-mérkőzések miatt szünetelnek a bajnoki meccsek.
Október 17: AMEFA—Victoria Aradon.
Október 24: CAO—AMEFA Oradea—Nagyváradon.
Október 31: AMEFA—Unirea-Tricolor Aradon.
November 7: Olimpia—AMEFA Satumare—Szatmáron.
November 14: Szabadnap.
November 21: FC Rapid—AMEFA Bucurestiben.

Japánba hívják a magyar vízipólócsapatot

BUDAPESTRŐL jelentik: A budapesti Nemzeti Sport a következő tokiói táviratot közli: „A japán uszósövetség kongresszusa véglegesen elhatározta, hogy 1938. szeptemberére teljes költségmegtérítéssel Japánba hívja a magyar válogatott vízipólócsapatot.” A japánok megtisztelő meghívása is bizonyítja, hogy Tokióban nagyon komolyan készülnek az 1940. évi olimpiára és addig a vízipólóban is, — amelyben még sokat kell tanulniok — fel akarnak készülni. Tekintve, hogy a japán ut csak egy év múlva esedékes, a magyar csapat tagjainak módjában áll az utra szabadságot szerezni és így biztosra vehető, hogy a magyar uszósövetség elfogadja a meghívást.

A B-liga mérkőzéseket már kisorsolták

București. A nemzeti bajnokság bizottsága kisorsolta az őszi forduló mérkőzéseit. A Sportul Capitalei értesülése szerint a B)-liga bajnoksága augusztus 22-én kezdődik. A lap már közli az első forduló sorsolását, amelynek érdekessége, hogy az esélyes A)-ligacsapat jelöltet, a Victoriát a B)-ligába osztották és kisorsolták mérkőzését a galati-i DVA együttesével.

A Hercules birkozócsapatának összeállítása

Szombat este fél 10 óra: kezdettel rendezik meg a Iosif Vulcan-gimnázium tornatermében a Hercules—ILSA birkozó csapatbajnoki versenyt, amely igen nagy érdeklődést vált ki a közönség körében. A Hercules összeállította csapatát az ILSA elleni mérkőzésre, amely a következő:

Légsúly: Turi. Pehelysúly: Petrányi. Könnyűsúly: Buzás. Kisközépsúly: Karácsonyi. Nagyközépsúly: Krausz I. Kisnehézsúly: Szilágyi. Nehézsúly: Kondorossy. Az ILSA legjobb csapatával jön Aradra és soraikban található Goldstein és Dékány neves versenyzők.

Aradon a birkozósport fejlődése, miután a Hercules vezetését Păcuraru Brutus kereskedelmi és iparkamarai főtitkár vette át, hatalmas lendületet kapott és a közönség szívesen látogatja a remek küzdelmeket hozó birkozóversenyeket.

O Az Ardeall—erdélyi Macabi szövetség megbízásából a Târgulmureș—marosvásárhelyi Macabi sportegyesület szombat és vasárnap országos uszóversenyt rendez. Ezen az összes ardeall—erdélyi zsidó sportegyesületek uszói résztvesznek. Az aradi Hakoah kitűnő uszócsapata péntek reggel utazik el Salamon I. Béla dr. vezetésével Târgul-Muresre. A Hakoah a következő uszókat nevezte be: Deutsch Béla, Frommer György, Földes László, Friedmann Ödön, Grünwald István, Jávor Béla, Markovits György, Rácz János, Schulhoff László, Fuchs László, Holländer János.

O Pénteken játsza le a Horthy-Kupa utolsó fordulóját. A következő mérkőzések várnak még lejátszásra: Belgium—Hollandia, Ausztria—Németország, Franciaország—Magyarország.

Mindenki ott lesz az AMEFA 26-i Tombola-estjén a Lidóban

Elsőrendű zene, kitűnő ételek és italok fognak gondoskodni, hogy a közönség kitűnően érezze magát.

Értékesebbnél értékesebb tombolatárgyakat fognak maradandó emlékként megőrizni azok, akik a szerencsésüket megpróbálják a tombolasátorban. Ezen az estén fog eldőlni „Arad legjobb táncos párja” cím és az ezzel járó aranyzalagot fogja az előkelő hölgyekből, urakból, művészekből álló zsűri kiosztani.

Elsőrendűen összeállított szórakoztató műsor fogja mulattatni a közönséget, hogy ezzel ismét felejthetetlenül tegye az AMEFA tombola-estjét.

O A szeptember 6-án Belgrádban lebonyolításra kerülő Románia—Jugoszlávia válogatott mérkőzésre csapatunkat augusztus 24-én fogják összeállítani. A jelek szerint az FC Rapid, a Venus és a Ripensia adnak játékosokat a válogatotthoz. A csapat Timișoara—Temesváron a jövő hét folyamán edzést tart, majd immen utaznak Belgrád felé.

O Asztali teniszversenyt rendeznek Aradon, amelynek eredményei a következők: Elsősorostály: 1. Márkus, 2. Pap, 3. Horváth. Másodosztály: 1. Lugojean, 2. Galbócz, 3. Horváth János.

CARMEN-SYLVA (MOVILA)

Grand Hotel Movila és Hotelul Băilor

Nyitva június 1-től szeptember 30-ig.

Komfortos szobák, folyóvízzel, pensioval vagy anélkül,

Meleg iszapfürdő kurák 3.800 leitől

beleértve a teljes pensiót, orvosi vizsgálatlaltal, fürdőekkel és összes taxákkal.

Prospektusok és ingyenes információk, szobarendelések eszközölhetők az „Europa” Organizația Română de Voiaj și Turism összes ügynökségeinél, valamint a szállodák igazgatóságainál. Interurban telefon: 20. Carmen-Sylva.

A Hungária és a Ferencváros összeállításai a derbyre

Budapest. A Hungária-Ferencváros derbimérkőzést nagy érdeklődéssel kísérik a sportkörök. Mindkét csapat összeállította együttesét a mérkőzésre. A Hungáriában nem játszik Müller, a csapat osztrák sztárijában, míg a Ferencvárosban Toldi fog hiányozni, aki — mint ismeretes — lábujján csonttörést szenvedett.

O A nemzetközi asztali teniszszövetség szabálymódosítást vezetett be, amely a támadójátéknak kedvez. Eszerint az asztali tenisz háló magasságát 17.2 centiméterről 15.3 centiméterre csökkentették. Ugyancsak Londonból jelentik, hogy Kelen és Szabados a két magyar asztali tenisz világbajnok több hetes ut után megérkeztek Ausztráliába, ahol versenykörútjuk során sok mérkőzést játszanak le.

O A magyar futballszövetség átiratot intézett a FRFA-hez, amelyben kérte a volt aradi játékos, Szász Ferenc kiadatását magyarországi egyesület részére. Szász Ferenc az aradi Spartában futballozott és igen jóképességű kapusnak ismerték. Futballszövetségünk még nem válaszolt a magyar labdarúgószövetség átiratára.

dett. A két csapat összeállítása a következő:
Hungária: Szabó—Kiss, Biró—Sebes, Turay, Dudás—Sas, Horváth, Cseh, Kardos, Titkos.

Ferencváros: Háda—Tátrai, Korányi—Hármori, Polgár, Lázár—Táncos, Kiss, Sárosi dr., Székely, Kemény.

O A kerületi teniszbajnokság másodosztályú férfi egyes számának a döntőjét is lejátszották. Ebben a versenyszámban Pop (Gloria) 6:2, 6:4 arányban legyőzte Kuszalíkot (Gloria). A végleges sorrend tehát így alakult: 1. Pop, 2. Kuszalík, 3. Tánczos és Avramescu, mindannyian a Gloria versenyzői. Péntek délután 5 órakor a Gloria tenispályáján bonyolították le az ifjúsági leány döntőjét Földesi Kató és Molnár Piri, a CAA versenyzői között. A versenyzők igen értékes tiszteletdíjakat kaptak. A férfi-egyes győztese, Gitta (Politechnica) egy ezüst cigarettatárcát nyert, Stroblné (UDR) egy hatszemélyes ezüst mokkakészletet, a másodosztályú női-egyes győztese, Kelemen Gizi pedig egy szép kivitelű ezüstszerleget kapott.

O Az Admira és az Austria fővárosi vendéglátókanak részletes műsora: Szombat, augusztus 21.: Rapid—Admira, Austria—Ripensia. Vasárnap, augusztus 22.: Admira—Ripensia, Austria—Venus. Kedd, augusztus 24.: Rapid—Ripensia, Admira—Venus.

O A tornaegyesület turista szakosztálya által vasárnap reggel pontosan 5 órakor indítandó Moneasa—menyházai teherautóra néhány helyre még péntek estig lehet jelentkezni. A turisták résztvesznek a Czárán-émlékünnepélyen, az emlékműre és a sirra babérkoszorút helyeznek. Kisebb turák, ingyenes fürdés, szórakozások. Visszaindulás este 8 órakor. Részvételi díj 140 lei. Vendégeket szívesen látnak. Augusztus 29-én, a jövő vasárnap rendezik a második Csillag-turát a Ciciora—Kicsorára, tiz irányban, tiz vezetővel, külön kerékpáros csoporttal. Turairányok, részletes tudnivalók a Foto Central üzletben és az egyesületi helyiségben megtekinthetők. Tekintettel a rendkívüli nagy érdeklődésre, kérjük a jelentkezési ívek aláírását a kedvezményes villamos-jegy elintézésé végett. A kerékpáros alosztályba új tagok bármikor jelentkezhetnek az egyesületi helyiségben. A keddi esti turista összejövetelek ezután az egyesületi helyiség nagytermében lesznek, tánccal egybekötve.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS

Fiatl, szép asszonyka komoly úriember segítő barátságát keresi. Leveleket „Terézia” jellegre a kiadóhivatalba.

ALKALMAZÁS

Kisasszonyt 6 hónapos gyermek mellé keresek. Söraktár, Eminescu-u. 15. 4317

Egy jóerkölcsű kifutótu felvétetik Pauu-csomszobájában, B. lev. Reg. Ferdinapd 3. 4319

Fiatl könyv- és papirkereskedő segéde, félt vagy nőt azonnalra keresünk. Cim a kiadóban. 4325

LAKÁS

Háromszobás modern lakás belváros új épületben, november 1-re kiadó. Str. Cosbuc 39. 4313

Butorozott ház a diszkrét szoba kápuattal bejárattal, kiadó. P. Pestilor 8. 4314

4 szobás lakás szept. 15-re 1400 leiért, ugyanott üzlethelyiség kiadó. Str. Brumarel No. 5. 4315

Két 2 szobás, fürdőszobás modern lakás szeptember 1., esetleg szeptember 15-re kiadó Str. Dacilor 14., Betegségügyi-szobá mellett.

OKTATÁS

Szülők figyelmébe!

Kitűnő ellátást, correptálást és gondos nevelést nyújt „Izz, Leány-internátus” Piaja Avram lanou 9. mérsékelt díjért. Prospektust küld. 4132 Prof. Steiner.

ÜZLET

Cukorkaüzlet forgalmas uccan, osinonban berendezve, megfelelő vezető hiányában eladó, esetleg üzletvezetőt keresek 20.000 lei kaucióval. — Ajánlatok: Petrovisi cukorkagyár Oradea kü de idők. 4295

250.000 leiel társat keres jól bevezetett, megalapozott-kisebb iparvállalat. Közreműködés nem feltétlen szükséges. „Bistos üzlet” jellegre komoly érdeklődők címét a kiadóba kérem. 4323

50.000 lei kölcsönt keresek egy évre 20% os kamatra háromszoros biztostékkal. Ajánlatot „Komoly” jellegre a kiadóba kérek. 4324

VÉTEL, ELADÁS

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlástholmit. — Vásárolók lakásban es padláston heverő bármilyenmü felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-uca 5 Steiner Sándor.

5-7 kg.-os gazdasági sineket megvételre keresek. Várna Aurél, Oradea, Regele Carol 27.

Amerikai íróasztal, 2 drb. 4 méteres zugschlauch, kármentők, 1 drb. 3 méteres saugschlauch ju ányosan eladók. G Popa-u 6. 4318

Figyelem! Figyelem!

Alkalmi nagyvásár a

„TEMPO”-ban

Írógép, hálósobák 4500 leitől, pianinok 9000 leitől, kombinált festett szekreny, bel- és külföldi összekötő szőnyegek, varrógépek, antik facsillár, modern ebédő Zálogtárnyak közvetítését a ve.ünk 8 szűköltetésben álló timisoara. zálozházba elvállalunk. Meghosszabbításokat olesón eszközölünk. — Zálogtárnyakra előleget nyújtunk. TEMPO bizomány. üzlet, Arad, Fiscner Blz-pala.

ELLÁTÁS

Középiszkolás leánykát teljes ellátásra, zongorahasználattal elvállal mérsékelt díjazás mellett, leánygyermekkel bíró ur! zsidócsalád. Cim a kiadóban. 4328

KÜLÖNFÉLÉK

STR. RAHOVEI 47. számú kis magánház sürgősen eladó 75.000 leiert 4316

24 éves tanárno anyagi támogást kér könyve kiadása végett. Válaszokat „Anyagi segítség” jellegre a kiadóba kérek. Névtelen válaszok nem vételnek figyelembe 4320

Biris Rozália Bucuresti-i lakos elvástette f. hó 18-án Nádlacon 75%-os III. osztályú vasuti igazolványát és 6 drb. szabadjegy utalványát. Mogtalálót kéri adja le Aradon a rendőrség 30. számú szobájában, vagy pedig Nádlacon, mert nincs pénze a visszautazásra. 4321

Rádióműsor

— Romniai időszámítás. —

PÉNTEK, AUGUSZTUS 20.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezen, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Gramofonlemezek. 14.10 Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.25: Szórakoztató francia zene gramofonlemezen. 19.03: Jordachescu zenekar szórakoztató hangversenye. A műsorban románok és nemzeti dalok. 20.30: Rádió egyetem. Radu Vulpe felolvasása. 20.50: Hawaii triló hangversenye. Tagjai: Stasi Tombulis, N. Mezei, Ionel Tapu. 21.25: Lammermoori Lucia, cpera 3 felv.-ban. Zenéjét szerzette: Donizetti. Gramofonlemezeken, a milanoi Scala ének- és zenekarának kíséretével. Az I. felv. szünetében (22.05—22.20): Könyvszemle. A II.-felv. szünetében (22.55—23.05): Sport. hírek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 9.00: Szent István napi körmenet közvetítése. 12.15: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 13.35: Örségváltás a budavári királyi várpalotában. Beszélő: Budinszky Sándor. 14.20: Az Operaház tagjaiból alakuló zenekar. Szünetben kb. 14.10: v. Somogyváry Gyula előadása. 15.30: Magyar ének- és tárogatónégyes. — 16.10: Harsányi Gizi mesél. 16.35: A rádió szalonzeneka a Közben kb. 17.00—17.15: Próbaterhelés a Horthy Miklós hidon. Közvetítés a Boráros-tér melletti Duna hídról. (Viaszlemez.) 17.50: Sopron, a legnagyobb magyar város. (Felolvasás.) 18.20: Csepeli Papirgyári Dalkör. 19.00: A Horthy-kupa vízipólókörmérkőzés keretében Magyarország—Franciaország válogatott csapatainak mérkőzése. 19.50: Dohnányi Ernő dr. zongorázik. 20.35: Magyar himnuszok. 21.00: Cigányfantázia. Hangverseny. 22.15: Hírek, sporteredmények. 22.45: Az I. honvédegyalozezred zenekara. 24.00: Hírek angol nyelven.

Budapest II. 13.25—14.15: Hanglemezek 18.20—18.45: Szent István műkincei. (Felolvasás.) 18.50—19.50: Cigányzene. 20.30—21.00: Zipernovszky Fülöpke hegedül. 21.10—21.30: Hírek, sport eredmények.

Belgrád. 13.00: Szórakoztató zene. 18: Közvetítés Salzburgból.

Berlin. 6.20: Szórakoztató zongoraszámok. 9.30: Könnyű zene. 10.30: Tarka lemezek. 12.15: Vidám lemezek. 13.00: Déli hangverseny. 15.15: Szór. hangverseny. 16.35: Tarka lemezek. 20.30. Kedvelt lemezek. 21.10: Rádió zenekar.

Pozsony. 7.00: Prága. 10.50: Prága. 13.15: Gramofon. 15.15: Gramofon.

17.00: Prága. 23.40: Magyar hírek. 23.55: Gramofon.

Bécs. 8.10: Gramofon. 13.00: Déli hangverseny. 14.10: Szimf. hangverseny. 15.00: Gramofonlemez. 16.15: Gyermekóra zongorával. 17.05: Slágerlemez. 18.05: A nürnbergi mesterdalnokok, Wagner operájának közvetítése. 23.40: Szór. és tánclemezek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 21.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezen, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny felolvasása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: A rendőrszenekar fuvószenekarának hangversenye. Chistache Florea őrnagy vezényletével. Műsor: Fall: Sztambul városja. Komzák: Keringő-egyveleg. Schubert: Rosamunda, nyitány, Petre Namian: Viafa Románului, egyveleg. 20: Marirescu Moreanu énekhangversenye. 20.20: A rádióegyetem keretében Costandache tábornok előadása a katonai szellemről. 20.40: Világhírű tenoristák gramofonlemezei. 21.15: A Melody jazz-zenekar hangversenye, Ion Luican énekszámával. 22.30: Sport. Hírek. 22.45: Szórakoztató zene közvetítése a Tisztikaszinóból. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Zsoldos László elbeszéléseiből: „A cukorezresek”. (Felolvasás). — 11.45: Mit nézzünk meg? Buda római korabeli templomromjait ismerteti Mesterházy Jenő. — 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05: A rádió szalonzenekara. — Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 17.15: Szondy György mesél. 18: Mit üzen a rádió? 18.30: Cigányzenekar. 19.30: A két Rákóczi György. Asztalos Miklós dr. előadása. 20: Konáromy Pál énekel zongorakísérettel. 20.30: Porzik az ut. Tóth László dr. elbeszélése. 21: Tarka est közvetítése. Szünetben kb. 22.15: Hírek, időjárásjelentés. 23.35: Beszélgetés az amerikai magyarok második nemzedékének az Ohazától bucsuzó pályadíjnyertes tagjaival. 24: Magyar tánclemezek. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 17.15—17.45 és 18—18.30: Hanglemezek. 19.25—19.55: Pilyiny Erzsébet énekel zongorakísérettel. — 20—20.25: Mezőgazdasági felőra. — Utána: Hírek

Véres verekedés a transylvániai szász választók között

Sibiából jelentik: Calnic községben (Albamegye) a szászok megválasztották az evangélikus-lutheránus egyház kurátorát. Fabritius pártja győzött Gust pártja ellen. A Gust-pártiak a választás eredményének kihirdetése után botokkal felfegyverkezve megtámadták a Fabritius-pártiakat, amikor a szavazóhelyiséget elhagyták. A két párt hívei között véres verekedés kezdődött, amelynek során több mint ötvenen megsebesültek. A véres összecsapásnak a csendőrök vetettek véget. A verekedés kezdeményezőit, számszerint 22 embert, letartóztatták. A vizsgálat folyik. A sebesülteket kórházba szállították.

UJ KÖNYV

Agostino Savelli: „Itália története”. Nincs a földnek egyetlen pontja, amelyhez a mai kultúremberiségnek több gyökere fűződne, mint Itáliához. Művészeti, politikai, tudományos és vallásos-világnézeti szempontból egyaránt minden szál oda utal. Mikor tehát valaki ennek a földrésznek és a rajta forgott népeknek történetét írja meg: az egész európai faj kulturális harcainak és fejlődésének pályafutását adja. Ezt a lázas, izgalmas ütemű történetet, mely érdekességben a legfantasztikusabb regényt is felülmúlja, mesteri kézzel oldotta meg Savelli, a kiváló olasz történész. Azonkívül, hogy a történelmi eseményeket oknyomozóan követi, mindig mély és széleskörű társadalmi és művelődési rajzot ad, úgy, hogy Olaszország történetét minden mozzanatában szemünk elé állítja. Az események, adatok zsúfoltsága mellett minden eleven és plasztikus ebben a könyvben. Történelmi hitelesség és írói érzékeltetés egyaránt előmozdítja, hogy minden komoly ember számára ez a könyv nélkülözhetetlen kézikönyvvé váljék. Agostino Savelli: Itália története című műve most jelent meg az Atheneum történelmi sorozatában, ára fűzve 132 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj—Kolozsvár.

Négy csodálatos déli utazás

„a MILWAUKEE” gőzessel.

HAPAG-utazás Madeira és a Földközi-tengerre aug. 29-től szept. 17-ig. Utazási költség 400 márka

Nagy HAPAG keleti utazás szept. 19-től október 12-ig. Utazási költség 500 márka

HAPAP őszi Földközi-tengeri és Atlanti oceáni szigetekre való utazás okt. 14-től nov. 1-ig a „Reliance” gőzessel. Utazási költség... .. 400 márka

HAPAG utazás az Ázori szigetekre, Madeira és Marokkora szept. 17-től okt. 8-ig. Részvételi díj 475 márka

Jól esakis a

Hamburg-Amerika Linie

hajóival utazhat.

Prospektusok és információk:

Künstler A.

Vizum- és utazási irodája

Arad, Bulev. Regina Maria 24. Telef. 1086.

Az ARADI KÖZLÖNY

(7.)

Irtá:

GISELHERR MUMM

Az eddig megjelent részek tartalmának összefoglalása:

1926. július 8-án Taskend városában halálraírték Merva Marasovát, Marasov egykori georgiai kozák tábornok leányát. A vád ellene: szabotázs. A következő nap reggelén vezették ki a feltűnően szép nőt a város szélére, ahol másodmagával nézett farkasszemet a GPU embeinek legyvercsövével. Minden reménye elveszett már, mert legjobb embere, dr. Cordy, a GPU orvosa is közölte vele, hogy megmentése lehetetlen. És mégis... Merva Marasova lokából vér szívárgott ki és élettelenül vágódott végig a földön. Cordy dr. lélegzetvisszafojtva hajolt a „halott” fölé. Ugyanaznap éjszaka ismeretlen tettes két golyóval leteríti Wenkov népbiztost, aki Cordy dr. megbízhatatlanságáról akart föltesztelni jelentést tenni. Ugyanakkor Cordy orvos lakásán megjelenik egy Bogarin nevű tiszt, aki a véletlenül életben maradt szép Merva Marasovát megmentette. Cordy dr.-nak menekülnie kell és Bogarin marad csak a helyén, sőt segédkezet is nyújt a GPU-nak az orvos utáni nyomozásban. Bogarin élete külön regény, mert a fiatal cári tiszt a vörösök börtönében selymődött hosszú hónapokig és ezalatt az idő alatt Marasov tábornok leánya volt az, aki étellel látta el. Bogarin hátlájként életét kockáztatja volt tábornokának leánya megmentése érdekében. A forrongó Taskend városából az események Sanghaiba visznek, ahol a „Colman & Co.” cég főnöke, Mr. Colman újságírókat olvas egy kínai kalózhajó elfogásáról. Egy leher is szerepel az elfogott legénység között: Cordy dr. Colman kiszabadítására indul és ekkor derül ki, hogy az elfogott Cordy dr. azonos Towaroff mérnökkel, aki a Cordy okmányait valahol Dél-országra a vasuti sínek mentén találta. Towaroff megelégedte az oroszországi állapotokat és az utlevél segítségével igyekezett megmenekülni és így vezette utja a kalózhajóra. Colman Towaroff mérnököt kimenteti a börtönből, alkalmazza és különleges megbízatásokkal látja el.

III. FEJEZET.

Sanghai, a hárommillió lakosu metropolis a fehérek kínai bázisává lett. A gyűlölt „fehér ördögök” munkája nyomán modern paloták sora épült a városban és virágozó, amerikai lendületű fejlődés vette át az iramot benne. Felhőkarcoló meredek büszkén az égnek, bankpaloták, gyárak, elegáns blokkházak sorakoztak fel egymás mellett, jelképeként annak a hatalmas gazdagságnak, amely ebben a városban összegyűlt, felhalmozódott. Amíg a folytonos polgárháborúk szegénységet és pusztulást vittek az ország többi részeibe, Sanghai az amerikai és európai ágyuk védelme alatt mindjebb felvirágozott.

De a nagy fejlődéssel egyidejűleg fantasztikus méretekben növekedett meg a fegyvercsempészek és a leánykereskedők vagyona is. Az európai negyedek rendőrsége tehetetlennek bizonyult a Sanghaiba csődült gangszterekkel szemben.

Főként az angolok küzdöttek ellenük, azonban a francia negyedben nyugodtan élhettek ezek az elemek, a French Town rendőrsége nem törődött velük, sőt nyíltan beszélték, hogy az egyik francia rendőrfőnök egyenesen pártfogolta ezeket az alvilági bevándoroltakat, akiknek a révén szép vagyont gyűjthetett.

Egy esős, későnyári estén egy európai férfi sietett végig a sanghai-i Nanking Roadon és a város legelőkelőbb klubját kereste. Hamarosan ráakadt az impozáns épületre, amelynek fogadószobájában indiai szolga fogadta a vendéget.

— Mister Hergeltet keresem.

— Itt van már, uram.

— Jelentsen be azonnal.

Az indus mély meghajlással vette át a névjegyet és néhány perc múlva már a fogadószobába lépett Hergelt Walter, egy nagy amerikai gépgyár kínai vezérképviselője. Az amerikai kitörő örömmel fogadta vendégét.

— Meininger! Ez aztán kellemes meglepetés. — Ma délután érkeztem csak Sanghaiba, Kina „Wild West”-jéből és első utam magához vezetett. Azt hiszem megkapta táviratomat, amelyben jeleztem jöveletemet?

— Sőt, már be is jelentettem klubtársaimnak, akik izgatottan várják. Oly ritkán jön valaki arról a vidékről. Mennyi ideig utazott.

— Hat hétig. Hszining-Tutól Lautsun keresztül Tsontngnig a hosszú karavánuton, majd végtelen hajót a Jang-ce-Kiangon, végül pedig vasuton idáig... éppen elég volt.

— Unalmas lehetett. De most jöjjön be, éppen együtt vagyunk, egy kis klubvacsorát rendeztünk.

Hergelt karonfogta vendégét és az egyik nagyobb terem felé vezetette. Nagyobb társaság ült együtt az egyik sarokban. Ide vitte Meinigert az amerikai.

Meininger egyike volt a legismertebb kínai misszionáriusoknak. Sze-csu-an tartományból, a kínai ópiumkereskedelem központjából jött, ahonnan háromszáz millió embert láttak el a gyilkos méreggel. A misszionárius már három évtized óta működött Kinában és mostani állomáshelyén kemény harcokat vívott a pusztító szennvedély ellen, olyan emberek között, akik fanatikusan gyűlölték az idegeneket. Ebből a tartományból indult el minden küzdelem az idegenek ellen, ez azonban nem riasztotta vissza Meinigert, aki tizenhét éves kora óta hirdette a keresztény hit felsőbbiségét Kina földjén. Sokszor elmesélte már feszülten figyelő európai barátainak a nagy pestisjárvány történetét, amikor százezerszámra szedte áldozatait a borzalmas járvány és az emberek inkább meghaltak, semhogy a misszionáriusok segítségét elfogadják. Megbélyegezték, üldözték azt a kínait, aki megengedte, hogy beoltsák. A templomokban gyűltek össze, hogy őseik segítségéért könyörögjenek és a zsufolóság megtelt templomok még inkább elterjesztették a járványt. Egész városok elnéptelenedtek és Meininger, sokszáz rettenthetetlen társával együtt azt a feladatot kapta, hogy egészségügyileg világosítsa fel a népet és tisztaságra szoktassa őket. Nehéz munka volt, mert a kínaiak sehogy sem akarták elhinni, hogy a pestis a patkányok és egerek terjesztették, hanem abban a hitben éltek, hogy a gyilkos kört őseik mérték rájuk büntetésképpen, amiért elhanyagolták az ős-kultusz ápolását.

A kínai lakosság idegengyűlölete még magasabb fokra hágott, amikor a hír terjedt el, hogy a pestisjárványt az idegenek hozták az országba, mert ilymódon akarják kipusztítani a népet, hogy azután az ország korlátlan uraivá legyenek. A hír — mint később kiderült — Hongkongból indult el és meglepően rövid idő alatt szárnyalta be egész Kinát, amelynek egyes vidékein még ma is szilárdan hisznek ebben a verzióban.

Meininger szavait feszült figyelemmel hallgatták az európaiak. Széles kört alkottak körülötte a klubtagok, elmaradtak a szokásos poker- és bridzspartik, még kedvenc újságjaikat is otthagyták az emberek, hogy a misszionárius érdekes előadásából egyetlen szót sem veszítsenek el. A hallgatóság sorában foglalt helyet a Colman & Co cég főnöke is, aki egyszerre megdöbbenései tekintett Meiningerre. A misszionárius fantasztikus történetet mesélt el egy emberről, aki a kínai-tibeti határon, várszerűen elzárt kolostorban él és akit a lakosság babonás tisztelettel szentnek tart. A missziós állomásnak minden igyekezete dacára sem sikerült a titok mélyére hatolni, csődöt mondott minden kísérlet, amely a rejtélyes kolostorlakó személyazonosságának kiderítését célozta. Senkinek részese volt abban a kétségtelenül érdekes élményben, hogy szemtől szemben állhasson a titokzatos szenttel. Csak a legendák jutottak el a missziósállomáshoz, hihetetlen mesék keringtek a kolostor elzárt falai körül. Az egyetlen pozitívum, amelyet Meininger megállapíthatott, az volt, hogy a kolostor remetéje európai ember.

Rasacoy!

A furcsa név szájáról szájra szállt.

Rasacoy!

Ki ez az ember? Európai kalandor? Szélhámos? Szent? Politikai ügynök? Tudós?

(Folytatjuk)

Legújabb jelentéseink:

Mussolini látogatása Hitlernél most már befejezett tény

Berchtesgadenben zajlik le az államférfiak találkozója

Rómából jelentik: Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy Mussolini miniszterelnök közeli látogatása Hitlernél most már befejezett tény. A látogatás közvetlenül a kongresszus lezajlása után, szeptember derekán történik meg Berchtesgadenben. Mussolini miniszterelnök nagy kísérettel utazik és utjára elkíséri Ciano gróf külügyi-

miniszter is. Az olasz kormányfő a Brenneren át Innsbruck érintésével utazik Németországba. Olasz politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak a tervezett látogatásnak, amely a teljes német-olasz együttműködést fogja dokumentálni, nemcsak a spanyol, hanem az összes fontosabb európai kérdésekben.

Irak kormánya tiltakozik Palesztina felosztása ellen

BAGDADBÓL jelentik: Az iraki kormány külügyminisztere megjelenik a Népszövetség szeptemberi ülésén, hogy szóbeli tiltakozását fejezze ki Palesztina felosztásának terve miatt. (Rador).

Gyilkosságot követett el a vizsgálati fogságban egy jugoszláv csendőrőrmester

Megölte cellatársát, mert elhalasztották az ügyének tárgyalását

Ujvidékről jelentik: Gyurkovics Péra csendőrőrmester, aki gyilkosság miatt volt vizsgálati fogságban, ma délben meggyilkolta cellatársát, Manovlović Radisláv járásbírói irodaigazgatót, aki sikasztás miatt volt vizsgálati fogságban és életveszélyesen megsebesítette Zomborat Nikola nevű cellatársát, aki viszont család miatt volt előzetes letartóztatásban.

Amikor a gyilkos csendőrőrmestert a fogságba akarták fogni, szivenszúrta magát és meghalt. Gyurkovics ez év tavaszán Bácsföldvár községben agyonlőtt egy járókelőt és ezért került vizsgálati fogságba. Ügyében ma lett volna a főtárgyalás, de bizonyítékok kiegészítése céljából a tárgyalást elnapolták egy későbbi időpontra. Emiatti elkeseredésében követte el Gyurkovics az újabb gyilkosságot.

A Skoda-gyár tízmilliófontos kölcsönt folyósít Kinának

fegyverszállítások finanszírozására. — Kung miniszter prágai megállapodásai

PRÁGÁBÓL jelentik: A csehszlovák sajtóiroda biztos forrásból úgy értesül, hogy dr. Kung kínai pénzügyminiszter prágai tartózkodása alatt megegyezett a Skoda-művekkel. A fegyvergyár tízmillió fontos hitelt nyújt a kínai államnak a csehszlovák ipari cikkek kivitelének finanszírozására.

Illetékes körökben nem részletezték ennek a rendkívül nagy hitelnek feltételeit. Magánjelentések szerint elsősorban fegyverekről van szó, amiket Kína Csehszlovákiában rendelt. A kínai állam eredetileg az angol ipartól akart fegyvereket rendelni, de mivel az angol fegyverkezési program megvalósítása miatt az angol gyárak a közeljövőben nem szállíthatják le az árut, a rendelést a kínai kormány a Skoda-műveknél tette meg. Hír szerint a hitel hét évre szól.

Mielőtt a kínai pénzügyminiszter Prágát meglátogatta volna, Németországban tartózkodott, ahol szintén tárgyalt a német gazdasági élet vezetőivel, így elsősorban Schacht gazdasági miniszterrel. Magánjelentések szerint Németország, a japán-német viszonyra való tekintettel, nem volt hajlandó fegyvert eladni Kinának s a német fegyverkezési ipar ezenkívül szintén annyira foglalkoztatva van, hogy nem tudta volna azonnal szállítani a kínai rendeléseket.

Kivételes intézkedések az angol és francia hadihajók biztonsága érdekében a Sárga-tengeren

Párisból jelentik: Az angol kormány jegyzékét nyújtott át a francia kormánynak, amelyben kéri, hogy átiratban értesítsék a japán és kínai kormányokat, hogy a két nagyhatalom minden köztülmények között meg fogja őrizni a protektorátusuk alatt élő bennlakók testi és vagyoni épségét. A francia kormány azonosította magát az angol demarrsallal.

Kína külügyminisztere kérte az angol kormányt, hogy rendeljék el a hadihajók lehorgonyozását. Ugyancsak értesítették az amerikai és francia hadihajókat, hogy öt mérföld távolságra tartózkodjanak állandóan a japán hadihajóktól, mert csak így tudják biztosítani az idegen nagyhatalmak hajóinak épségét. A japán hadihajókat állandóan a kínai repülőgépek támadják és nem óhaj-

lák, hogy a bombák esetleg kárt tegyenek a nagyhatalmak csatahajóiban is.

A sanghaji japán konzul erősen tiltakozott a szovjet konzulátus kémkedési tevékenysége miatt. A szovjet konzulátus épületének teteléről fényjelekkel értesítették augusztus 16-án a kínai repülőgépeket, hogy megkezdhetik a japán konzulátus bombázását.

A japán sajtó nagy fontosságot tulajdonít annak a körülménynek, hogy Északkinában a japán hadsereg kezdte meg a támadást és hogy a japán légi haderő olyan nagy fölényben van, hogy a legutóbbi légitámadások során több légi-kikötőt és 150 kínai repülőgépet pusztított el. A lapok azt írják, hogy a japán repülőgé-

peknek sikerült megszakítani a légi összeköttetést Sanghaji és Nanking között. Minek következtében a kínai csapatok arra kényszerültek, hogy a szükséges szállításokat teherautókon bonyolítsák le. A japán sajtó azon nézetének ad kifejezést, hogy a háború most csak a kezdet kezdetén van és hogy a 150 ezer főnyi kínai fronthadereghez a közeli napokban egy 800 ezer emberből álló tartalék fog csatlakozni. Sanghainál már kezd érezhetővé válni a kínaiak nyomása.

Santungban Han-Fu-Csiang tábornok Csang-Kai-Sek utasításának megfelelően 5 hadtestet mozgósított, amely már meg is kezdte az Északkinában való felvonulást. A japán különítmények tegnap ismét jelentősebb sikereket értek el.

Megtorpedóztak

egy spanyol köztársasági hajót

Istambullól jelentik: Az „Armuru” nevű spanyol köztársasági hajó ugyanazon a helyen, ahol a „Ciudad de Cadiz” elsüllyedt, torpedót kapott és szintén elmerült. A hajó legénységét a közelben levő teher szállító gőzös vette fedélzetére.

Szerencsétlenséget hoztak a váratlan kincsek

Buenos Airesből jelentik: Az itteni bíróság különös családi ügyel foglalkozott a minap. Az eset rövid előzménye a következő:

Ricci, argentin bankhivatalnok már régóta nősülni készült. Hiányzott azonban hozzá a megfelelő „mellékes”, amivel az ember berendezi háztartását. Tehát sorsjegyet vásárolt magának és a felét menyasszonyának ajándékozta. Nem választott rossz számot, mert a sorsjegyet kihúzták. Nem nyerte meg ugyan a főnyereményt, hanem csak a harmadik díjat rangsorban, de hát az is százezer pezeta volt, ami valóságos vagyon.

Lelkesülten futott Ricci menyasszonyához, hogy elkérje tőle a fél sorsjegyet, és felvegye a százezer pezetát. A lány azonban váratlanul nemet mondott. Kijelentette, hogy a fél sorsjegyet az övé és azzal azt csinál, ami neki tetszik. Ricci egyre mérgesebben követelte a fél sorsjegyet, de nem kapta meg.

Erre kijelentette, hogy felbonjja az eljegyzést és rohant a bíróságra. Csalás miatt jelentette fel volt menyasszonyát.

A bíróság azonban nem helyezkedett Ricci álláspontjára. Kimondotta, hogy a menyasszony az ajándékozás révén jogos tulajdonosa lett a fél sorsjegynek és épp ezért azt csinálhat vele, amit akar. A bíróság felmentette a menyasszonyt. Most azután nincs vőlegénye, de van ötvétezer pezetája, amellyel csakhamar kaphat másik vőlegényt.

A norfolki herceg, a család egyik kevésbé iómódu tagja ugyancsak megütötte egy alkalommal a főnyereményt. A herceg addig meglehetősen szerény viszonyok között élt, most viszont egyszerre mindent megtehetett, amit akart. De éppen az ellenkezője történt. Egyenesen fősvény lett és senki sem hitte, hogy a viseletes ruhája férfi, aki omladozó családi kastélyának elvadult parkjában szaladgál — millomos. Egy pennyt sem adott ki. Az a rögeszme vált urrá rajta: hátha újra elszegényedik. A park legsötétebb zugában elásta a pénzt és minden éjjel, ha holdvilág volt, odament és ellenőrizte, megvan még a pénz.

Két csavargó megfigyelte a dolgot, leszurták a herceget és elrabolták a pénzt. Igaz, hogy később elfogták és kivégezték őket, de hát ezzel viszont nem lehetett többé feltámasztani a halott herceget.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.